

BANJALUČKE NOVINE

ORGAN SOCIJALISTIČKOG SAVEZA RADNOG NARODA - BANJA LUKA

God III. Broj 77 Banja Luka, 11 februar 1955 Primjerak din. 10

Omladina želi da radi

Nerad u nekim Osnovnim organizacijama prouzrokovao je slabim

I ove godine u organizaciji Narodne omladine na našem srezu sprovođenje izbora počelo je u decembru mjesecu. Sreski komitet Narodne omladine još u oktobru i novembru preduzeo je potrebne pripreme, kako bi se osnovne organizacije na vrijeme pripremile za svoje godišnje sastanke. Pored organizacionih priprema radilo se i na nizu drugih zadataka, kako bi aktivnost omladine bila raznovrsna. U pripremnom periodu za izbore u mnogim organizacijama rad je oživio. Tako naprimjer u tom periodu u tečajevima za zdravstveno prosvjeđivanje ženske omladine obuhvaćeno je oko 900 omladinica, a najbolji tečaj ove vrste je u selu Kmečanima, gdje su obuhvaćene sve omladinke. Bi na primjer u tečajevima za poljoprivredno prosvjeđivanje omladine kojih je već 9 završilo sa radom bio je uključen veliki broj omladine, a u 6 koji su saša u toku takode je uključen veliki broj omladine. Takođe je uključen veliki broj omladine u pripremanje za kulturno umjetničku smotru našeg sreza, a najživlje pripreme za ovu smotru su kod omladine u opštini Zalužani.

Poslije proširenog sastanka Sreskog komiteta Narodne omladine koji je održan povodom priprema za sprovođenje izbora u organizacijama Narodne omladine i opštinski Komiteti Narodne omladine održali su svoje sastanke, ali pored toga u većem broju opština održani su i prošireni sastanci opštinskog odbora Socijalističkog saveza, na kojima se raspravljalo o sprovođenju izbora u Narodnoj omladini. Naprimjer u opštini Čelinae kada je održan sastanak Komiteta omladine prisustvovali su sekretar opštinskog komiteta Saveza komunista i predstavnici Socijalističkog saveza, Zato je u toku priprema za izbore u svojoj opštini organizacija Saveza komunista i Socijalističkog saveza pružila punu pomoć u onim selima gdje je to bilo potrebno. Od 21 sela u opštini Čelinae u 8 sela napšte nije postojala organizacija Narodne omladine. Uopštim radom drugova iz opštinskog Komiteta Narodne omladine, a uz dobru pomoć drugova iz Saveza komunista i Socijalističkog saveza, u ovih osam sela formirane su nove organizacije u koje je obuhvaćena skoro sva omladina. Omladina želi da radi, samo u svim slučajevima drugovi iz opštinskog Komiteta ne znaju prije toj omladini. Nedavno kada smo došli u selo Rebrovac bio se sakupio veliki broj omladine. Pitali smo ih »Da li žele da rade, da se sastaju i popšte učestvuju u radu Narodne omladine. A oni, ne samo da to žele, već su sa prvog sastanka pošto je formiran aktiv krenuli da prenose građu za pravljenje omladinskog doma. Isto tako u opštini Bronzani Majdan od samog početka priprema drugovi su ozbiljno shvatili zadatak. Selo Gornji Majdan odavno nije imalo tako veliki skup omladine, kao što je bio na nedavnom izbornom sastanku.

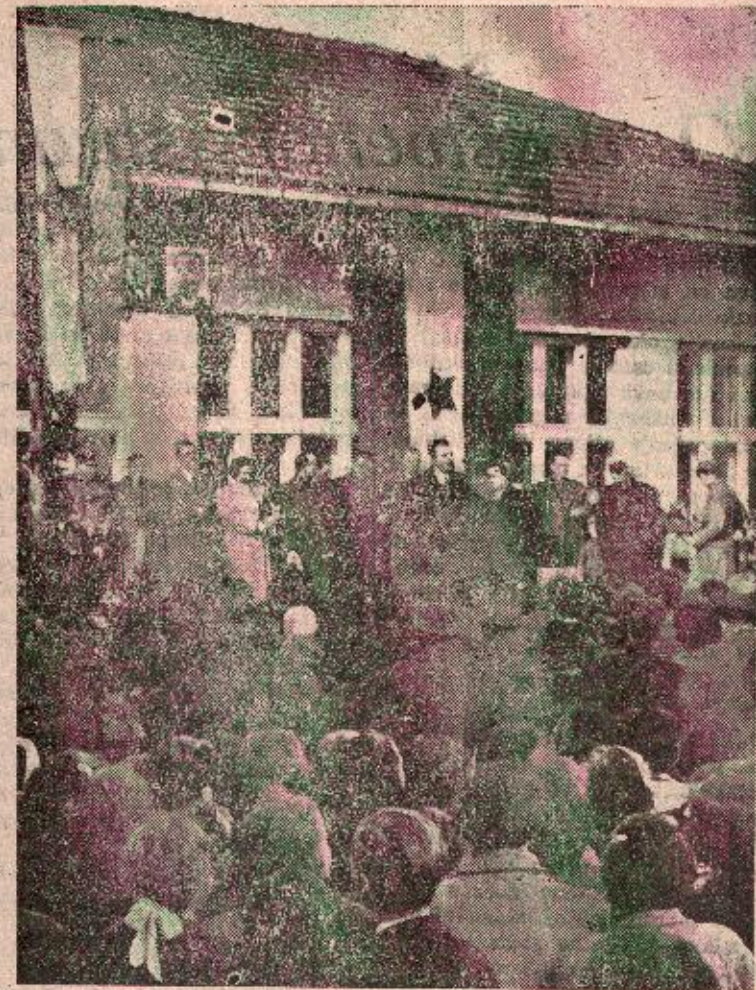
Pored ostalih ovom izbornom sastanku u Gornjem Majdanu prisustvovali su predstavnici radio stanice Zagreb koji su na magne-

radom rukovodstva

tefon snimiti pjesme koje je omladina pjevala na maloj svečanosti poslije izbornog sastanka. U opštini Krupa na Vrbasu u pripremnom periodu se učinilo jako mnogo na omasovljenju streljačke organizacije. U opštinama Laktaši, Zalužani, Slatina, Ivanjska i još nekim sprovođenje izbora sprovedeno je kraju. Međutim, u opštinama Saračica, Piskavica, Han Kola i Dobrnja sa izborima se ne-

će moći završiti ni do polovine ovoga mjeseca, mada je posljednji rok za sprovođenje ovog zadatka bio 1 februar. Razlog ovome je krajnja zapuštenost rada u Narodnoj omladini još od ranije, kao i nedovoljna briga rukovodstva Narodne omladine kao i ostalih pozvanih faktora. U opštini Piskavica kada su došli drugovi iz Sreskog komiteta Narodne omladine u selu gdje su bili zakazani predizborni sastanci omladina nije bila uopšte obavještena da će

(Nastavak na 2 strani)

U prošlu nedelju je na veoma svečan način otvorena nova osmogodišnja škola u Budžaku uz prisustvo velikog broja naroda i predstavnika Narodne vlasti i društvenih organizacija

NARODNI POSLANICI O KOMUNAMA

Dule Vidović: Osnovno je upoznati birače sa načelnim pitanjima komuna i komunalnih zajednica

Poslije sastanka Glavnog odbora SSRN, na Gradiškom srezu održan je sastanak Sreskog odbora SSRN gdje je raspravljano o tome kako sprovesti zaključak plenuma i što učiniti dalje. Diskusija koja je vedena na sastanku pokazala je da bi bilo štetno prije raspravljajući o konkretnoj podjeli na komune. Članjenic je da je bilo malo diskusija i razgovora sa biračima prije o komunalnom uređenju, i da je nepoznavanje principijelnih pitanja dovelo do nezdravih diskusija u kojim ima lokaliteta. Čak je bilo i raznih prigovora što Gradiška ne predstavlja centar komunalne zajednice, i shvaćanja kako će se to negativno odraziti po razvitiak mjeseca. Na plenumu Sreskog odbora i u diskusijama koje su vedene sa aktivistima došlo se do zaključka da takvo gledanje predstavlja besmislicu koja sa sobom nema ni jednog argumenta. Usvojeno je da sadašnji Gradiški srez treba da bude sastavni dio budućeg Banjalučkog sreza.

Ovih dana aktiv Sreskog odbora SSRN održao je niz predavanja o komunama i komunalnim zajednicama. Za nedelju dana održano je 30 predavanja kojima je prisustvovalo preko 2200 birača. Interesovan su neka pitanja koja su postavljena na skupovima, na primjer, da li će sadašnje sreske ustanove ostati u gradu, kako će raditi mjesni odbori i da li će imati karakter prijavljnih mjesnih odbora, a zatim, hoće li buduća opština imati svoj društveni plan i budžet.

Sve ovo izgleda na prvi pogled da su poznate stvari, ali ljudima sa sela gdje malo delazi štampa bilo je potrebno razjasniti ova pitanja. Svi drugovi na terenu govore da su skupovi SSRN bili rijetko tako posređeni i da ljudi traže niz objašnjenja. Bilo je nekih aktivista koji su smatrali da razgovori o principima buduće opštine i sreza, bez konkretnih teritorijalnih predloga neće imati svoga mjesta, a pokazalo se obratno, jer je bilo malo pojedinačnih pitanja o teritoriji opštine, a više o njenom mjestu i ulozi.

Na sjednici Sreskog odbora Socijalističkog saveza formirana je komisija koja će izraditi predlog budućih opština komuna. Sada se već postavlja niz pitanja koje komisija mora da ima u vidu. Gradiški srez predstavlja područje od 72.000 hektara sa 48.054 stanovni-

ka. Sada je na srezovima bilo 8 opština od kojih jedna, Topolska ima više od 10.000 stanovnika, u 4 opštine (Bistrica, Cerovljani, Romanovci, Podgrač) manje od 5.000 stanovnika, a 3 opštine od 5 do 10.000 stanovnika. Najveće prihode kod stanovništva ostvaruje Topolska opština, a iz privrede Podgračanska opština.

Liječvački dio sreza dobro je povezan sa gradom, ali Potkozarje, naročito stanovništvo Turijaka, Jurkoviće, u zimskom periodu ima slabe veze, jer su loši putevi ka Gradišku i ka Topolu. Ovo se da riješiti i njegovo rješenje je nužno gledajući na privredni razvitiak toga kraja. Bilo je već predloga o stvaranju komuna na Gradiškom srezu — to je data i komisija izvršnog vijeća, a u tom smislu pisao je i drug Slobodan Erceg, govoreći o opštinama na sadašnjem Banjalučkom srezu gdje je morao istaći i neke probleme teritorija Gradiškog sreza. To se postavlja i u odnosu na srez Srbac pa i Dubicu. Mislim da bi što prije trebala početi sa radom međusreska komisija koja bi gledajući cjelinu budućeg sreza dala svoj predlog budućih opština. Rad komisija po sadašnjim srezovima, dobro će poslužiti u prikupljanju značajnih podataka koji su nužni kako bi se svestranije osvijetlilo pitanje buduće opštine — komune.

— komune.

Završeno je održavanje godišnjih skupština sindikalnih podružnica u Baњoj Луци

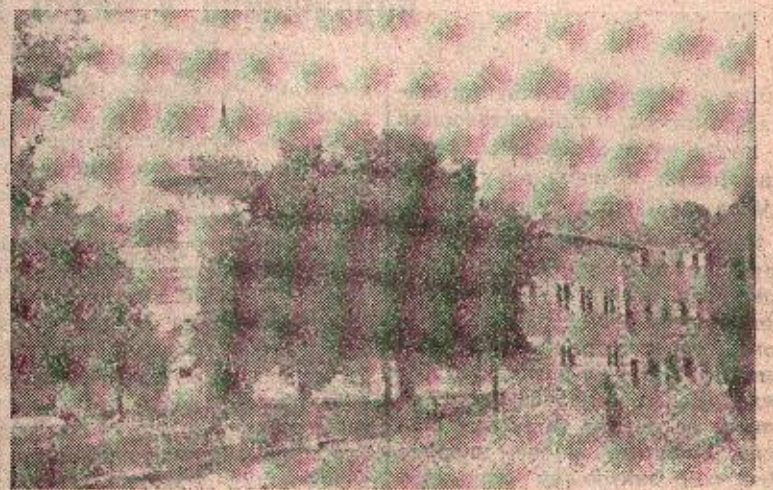
U sindikalnim podružnicama na području grada i sreza Baњe Луке završeno je održavanje godišnjih skupština. I ovoga puta godišnje skupštine bile su mjesto na kojima je sumiran dosadašnji rad sindikalnih organizacija. Već na početku treba konstatovati da su po broju učesnika i sadržaju, skupštine uspjele. Zapaženo je da je većina osnovnih organizacija našla pravi sadržaj svoga rada u novim uslovima — radničkom samoupravljanju. Briga za radnike, problemi higijensko - tehničke zaštite, stručno obrazovanje radnika — bili su sadržaj rada podružnica u proteklom periodu. O tome koliko je postignuto uspjeha moglo bi se mnogo pisati, međutim, najznačajnije je to da su sindikalne organizacije, koordinirajući sa organima radničke samouprave riješili čitav niz problema u preduzećima.

Značajno je spomenuti da se ove godine prilikom izbora izvršnih odbora podružnica vodilo računa o izboru najboljih članova. Birajući najkvalitetnije ljude nije se išlo za tim da se mješnja štjeli odbor, nego samo pojedinci koji do sada nisu pokazali smisla ni volje za ovaj posao. Ovakvim izborom postigli ne se već odavno željeni cilj — ustalivanje odbora u kojima će raditi oni članovi koji su već stekli izvjesno iskustvo u radničkom radu. Do sada je to bilo, obično suprotno. Svake godine su birani drugi članovi i uvijek su dolazili novi ljudi bez iskustva u radu sindikata.

Ovogodišnje skupštine podružnica bile su življe, sa više diskusije nego ranijih godina. Izrada novih tarifnih pravilnika i određivanje normi za pojedina radna mjesta bile su, takođe, teme rasprava na skup-

štinama. Još u toku priprema za skupštinu u vešini preduzeća novi propisi o platama radnika u privredi izazvali su

(Nastavak na 2 strani)

Bosanska Gradiška

NA TEMU

O društvenoj ishrani

Ovih dana neke sindikalne podružnice održale su svoje godišnje skupštine. Jedno od pitanja o kojima su raspravljale bilo je i pitanje društvene ishrane. Vodila se diskusija oko otvaranja menzi za zaposlene osoblje unutar preduzeća i ustanova u kojima bi se radnici i službenici mogli hraniti uz pristupačnije cijene. Ova diskusija je sasvim na svom mjestu i, po mom mišljenju, trebala bi da ima širi karakter, jer pitanje društvene ishrane prelazi okvire sindikalne organizacije i ona treba da bude briga i drugih faktora. Svi oni mogli bi znatno doprinijeti unapređenju društvene ishrane u već postojećim objektima u našem gradu.

Čij ovoga napisa je da ukaže na neke probleme ugostiteljskih objekata, koji su od ne baš malog značaja za ishranu radnih ljudi našeg grada. Riječ je o »zdravljacima«. Mislim da su ovi objekti, koji imaju maltene vodeću ulogu u ishrani našeg stanovništva. U njima se hrane radnici i službenici, pripadnici Armije, čaci, penzioneri i djeca. Po cijenama i sadržaju svojih ugostiteljskih usluga najpristupačniji su od svih objekata. Mliječni i mesni proizvodi, topla i hladna jela, i napitci čine ih pristupačnim za sve. Zbog toga su oni iz dana u dan krcati gostima, a naročito kada preduzeća, ustanove i škole prestaju sa radom. Još veće je opterećenje subotom uveče i nedjeljom, tako da se ne može doći do mjesta.

Obzirom na ovakvu situaciju postojeći »zdravljaci«, ovakvi kakvi su, ne mogu zadovoljiti potrebu grada. Prije svega, prostori u kojima se nalaze u građevinsko-higijenskom smislu ne odgovaraju za ovakvu vrstu poslovanja. U oba »zdravljaka« sale za objedovanje spojene su sa kuhinjama i pipe su kuhinjske pare i dima od raznih prženja. U »zdravljaku« kod Ribolovca peku se čevapi u samoj prostoriji za objedovanje.

»Zdravljaci« nemaju ni sanitarne uređaje kojima bi se služili gosti. U »zdravljaku« susjednom gostioni »Zagreb« zidovi su potpuno vlažni, a na njima su se uslijed vlage već odavno stvorile debele naslage plijesni i gljivica, te tako ovaj objekt služi u neku ruku i za ishranu gljivica. I nisu neosnovane primjedbe nekih mušterija koji kažu da bi ovaj »zdravljak« mogao postati poslovni prijatelj u proizvodnji penicilina preduzeću »Galenika«.

Iz ove nekoliko primjedaba vidi se da bi odgovorni faktori trebali da posvete više brige pitanju društvene ishrane u navedenim objektima. I u jednom i u drugom »zdravljaku« osoblje je vrijedno i trudi se da svojim gostima stvori što bolje udobnosti i pruži što bolju uslugu, ali to uvijek ne uspijeva, jer je i sam prostor skučen i oskudan. Stoga bi trebalo pronaći mogućnosti da se mreža »zdravljaka« proširi bar još sa jednom radnjom ove vrste. Ovo bi trebalo učiniti pa i po cijenu zatvaranja nekog ugostiteljskog objekta koji se bavi prometom alkoholnih pića. Uzgred rečeno, na toj liniji

pruža se mogućnost djelovanja i društvu trezvenjaka, čija je djelatnost odobrena na čitavoj teritoriji FNRJ nedavnom odlukom od strane Saveznog izvršnog vijeća. Možda bi za ovu vrstu poslovanja bile pogodniji prizemne staklene prostorije neovisno zgrada u kojima su sada smješteni namještaji, prodavnice povrća, briačnice i slično.

Za saniranje prilika u navedenim objektima ne bi trebala da izostane ni uloga Sanitarne inspekcije kao organa vlasti za održavanje komunalne higijene. Ovdje takođe treba istaći da se dobar dio radnih ljudi hrani u takozvanim narodnim kuhinjama, pa tu treba istaći da su to prije svega, leglo bolesti i svakakve zaraze a nikako neki solidni objekti društvene prehrane i zbog toga bi se sa objektima ovakve vrste trebala ozbiljno pozabaviti Sanitarna inspekcija.

S. Trkić

IZGRADNJA PUTA MRKONJIC - MANJAČA OTVARA NOVA ZRELA ŠUMSKA PODRUČJA

Put Mrkonjić — Manjača, koji se nalazi u izgradnji, vezuje sa Mrkonjić Gradom nekoliko bespućnih sela i bogata šumska područja Manjače planine. Njegova izgradnja počela je u prvoj polovini prošle godine. Izvođač radova je Građevinsko preduzeće »Graditelj« iz Mrkonjić Grada, a investitor Direkcija šuma Banja Luka.

Tehnički elaborat o potrebi gradnje ovog puta raden je nekoliko godina. Stvarna dokumentacija predočava sve objektivne okolnosti i povoljan rezultat tog poduhvata. To uslovljava da je osam kilometara ovog puta već potpuno izgrađeno — tim djelom već se kreću motorna vozila. Osim toga 10 kilometara takođe je prosječno i nasuto. Taj dio puta, sa još 8 kilometara na koji nije bio došao red u prošloj, biće potpuno dovršen u ovoj godini. Radovi se izvode i sada »Graditelj« sa svojih 500 radnika radi, a investitor

— Direkcija šuma Banja Luka, što je najvažnije i osnovno — obezbjeđuje finansijska sredstva. Sarno u toku prošle godine u izgradnju ovog puta investirala je 80 miliona dinara. To će činiti i na dovršenju preostalog dijela, tako da će u toku ove godine biti dovršen put Mrkonjić — Manjača u dužini od 24 kilometra, čija izgradnja nije nimalo laka. Izgradnja iziskuje velike napore i ogromna materijalna sredstva, jer prolazi većim teškim predjelima rade se veliki usjeci, nasipi, prolazi kroz šumu, bezvodan teren itd. Ali taj pravac ipak je bio najpogodniji.

Medutim izgradnja ovog puta obezbjeđuje značajan privredni napredak mrkonjičke komune. Povezuje Mrkonjić Grad sa bogatim šumskim predjelima Manjače planine, gdje, ukoliko se blagovremeno ne iskoristi, prijeti opasnost propadanja velike količine šumskog bogatstva. Ogroman dio drv-

ne mase u ovim dijelovima je dozrio, propada i traži eksploataciju. Pijana u Mrkonjić Gradu već je preorijentisana na preradu bukovine, obzirom da su ovi predjeli naročito bogati tim vrstom drveta. Dobar broj seoskog stanovništva, koji je još uvijek prikovan na svom malom poljoprivrednom imanju, biće orijentisan na rad — eksploataciju šumskog bogatstva, čime će znatno podizati svoj životni standard.

Ovom komunikacionom vezom osim toga biće povezani napredni proizvođači 5 bespućnih sela sa Mrkonjić Gradom, gdje će moći napogo lakše plasirati svoje proizvode. To će uslovljavati mnogo veću orijentaciju na proizvodnju onih poljoprivrednih kultura od kojih će biti najveće koristi a znatno će uticati i na unapređenje poljoprivrede i njene proizvodnje.

Radivoj Jarić

Svečano je otvorena osmogodišnja škola u Bučaku

Nenad Ljčina

U ponedjelju je narod Bučaka imao rijetku ali zato veliku svečanost: otvorena je nova osmogodišnja škola.

Na prostoru ispred nove škole sakupilo se skoro sve stanovništvo Bučaka, pripadnici JNA i gosti.

U kraćem govoru nastavnik ove škole Nenad Ljčina istakao je teškoće sa kojima su se učitelji sukobljavali dok su održavali nastavu u staroj nehigijenskoj i dotrajalnoj zgradi. Ipak bez neke veće pomoći sa strane narod iz ovog dijela Banje Luke riješio je da izgradi novu školu. Uvidjevši značaj i potrebu izgradnje ove škole Narodni odbor gradje donijeo je pomoć koja je iznosila preko 10 miliona dinara.

Takođe je iskazana saestrana pomoć pripadnika Jugoslovenske narodne armije. Ali, čuša je naročito poduzeta, to je riješenost i volja naroda Bučaka da podigne zgradu kakvu danas imaju.

Pretpredsjednik Savjeta za prosvjetu, nauku i kulturu, Vezko Varujanek u svom pozdravnom govoru istakao je važnost izgradnje ove škole koja neće služiti samo za opšte obrazovanje djece već će ona biti »jezgro nauke, kulture i prosvjete u ovom kraju«.

Svečano otvaranje škole izvršio je potpredsjednik Narodnog odbora grada Nemet Haximijađin.

Poslije toga su članovi kulturno umjetničkog društva »Melađin« i »Radnički«, učenički Učiteljske škole, Osmogodišnje škole i III mješovite gimnazije izveli aplikativni program.

OMLADINA ŽELI DA RADI

(Nastavak sa 1 strane)

se sastanci održavati, tako da se u pojedinim selima sastanak morao zakazivati po dva i više puta. Slično je bilo i u opštini Saračica. U Pan Kolima i Dobrnji izbori su u toku, ali u pripremama za izbore nisu preduzete potrebne mjere. Još ranije se sa drugovima iz ovih opština razgovaralo o tome da bi u centru njihove pažnje trebao da bude kulturno zabavni rad sa omladinom. U tome cilju održani su i sastanci sa svim prosvjetnim radnicima sa toga terena, kako bi se oni koji najviše mogu pomoći na ovom polju uključili u taj rad. Stoga će dru-

govi iz Manjače u toku sprovedenja izbora trebati da imaju u vidu baš ovu vrstu djelatnosti sa omladinom.

I ovogodišnje sprovedenje izbora u Narodnoj omladini na našem srezu je pokazalo da mi u omladini imamo ogromnu snagu. Na svim sastancima omladina je jasno rekla da će uzimati puno učesća na sprovedenju svih ovih zadataka koju pred nju postavi njeno rukovodstvo i Socijalistički savez radnog naroda. Dalje, dosadašnji izborni sastanci su pokazali da je nerad u nekim osnovnim organizacijama uzrokovan

slabim radom rukovodstva dotične organizacije. Zato novoizabrani sekretarijati u svome budućem radu trebaju da održavaju kontinuitet i da ne dozvole da se sastanci održavaju samo onda kada to za kaže neko sa strane.

Sada se nalazimo pred održavanjem opštinskih konferencija Narodne omladine — osim opštine Čelinac koja je nedavno održana. Iskustvo ove održane konferencije govori da je organizacija Narodne omladine opštine Čelinac organizaciono sredna, a sama konferencija bila je, zaista, smotra rezultata rada. Diskusija omladina iz Gornje Snjegotine, Srba, Vrbanje, Jošavke i drugih sela je pokazala da je omladina ove opštine shvatila svoju ulogu i mjesto u našoj borbi za socijalizam na selu. Posebno mjesto u političkim pripremama za opštinske konferencije koje treba da se održu u ovom mjesecu treba da zauzme diskusija o novom komunalnom uređenju. Naša organizacija je kolektivni član Socijalističkog saveza pa je njeno članstvo bilo uključeno na sastancima Socijalističkog saveza koji su ponegdje već održani po ovom pitanju, ali i na svojim sastancima omladina je raspravljala o ovom. No, ipak moramo početi od činjenice da relativno velikom broju članova naše organizacije, a i omladini van Narodne omladine, nisu dovoljno objašnjeni principi na kojima će počivati novo komun-

no uređenje. Jer, diskusija o komunalnom uređenju bila je relativno uska i u drugim društvenim organizacijama, pošto se dosada vodila uglavnom u okviru rukovodstva. Radi toga jedan od osnovnih naših zadataka sada u pripremama za opštinske konferencije Narodne omladine je da o bezbjednom materijal i predavače, kako bi svakom članu Narodne omladine bili što jasniji principi na kojima počiva komunalni sistem. Narodna omladina nije zainteresovana za ovaj problem samo sa stanovišta rješavanja svojih problema, nego je zainteresovana, u prvom redu, kao aktivan graditelj socijalizma, kao dio društva koji ulaže napore da izgradi jedan sistem u kome vlast treba da bude što bliža narodu, odnosno vlast gdje narod neposredno odlučuje o svojim životnim potrebama. Pored učesća na sastancima Socijalističkog saveza kada se bude o ovom diskutovalo trebaće organizovati i posebne sastanke omladine, kako bi se više doprinijelo formiranju jednog ispravnog gledišta o komunama, kako bi i članovi naše organizacije mogli na ovaj problem da gledaju sa jednog opštejugoslovenskog principijelnog stanovišta, te kako bi mogli zauzeti pravilan stav pri rješavanju konkretnih pitanja na zborovima birača i boriti se protiv raznih uskih lokalističkih i separatističkih tendencija koje se već tu i tamo pojavljuju.

N.

Završeno je održavanje godišnjih skupština sindikalnih podružnica u Bačoju Луци

(Nastavak sa 1 strane)

живе дискусије. На скупштинама су, затим, чланови говорили о проблемима одређивања реалних норми и нормирању ових мјеста која још нису нормирана.

Иако су у многим предузећима тарифни правилници већ скоро завршени, дискусије су углавном вођене начелно. Разлог је томе што тарифни правилници нису дати још на дискусију, због недовршених дијелова који се односе на висину тарифних ставова. Међутим, и ове начелне дискусије знатно су користиле у проналажењу досадашњих пе-

достатака у плаћању радника и службеника.

Било је таквих скупштина, истинита најмањи број, које су највећи дио свога рада посветиле организационим проблемима и неким мање важним питањима, а о новим мјерама није било ни говора. Тако је на пример, у Творшци дувана највећи дио дискусије био посвећен раду Доброволног ватрогасног друштва.

За примјер добро организоване скупштине може да послужуи Творшца »Јелшинград« гдје је велики број радника учествовао у дискусији о уштедама, но-

вом начину плаћања и другом.

Осим овога, на многим скупштинама, нарочито у већим предузећима, вођене су дискусије о стручном образовању радника и хигијенско — техничкој заштити радника. Отскејне дискусије о овом вођене су у предузећу »Врбас«, »Руди Чајавец«. Творшци обуће и другим. Примјетно је да још увијек има колектива у којима није израђен програм за стручно образовање радника. Чланови тих колектива на скупштинама критиковали су такав рад подружница и управља предузећа.

(II.)

Sredstva koja naša društvena zajednica odvađa za socijalnu i zdravstvenu zaštitu radnih ljudi najbolji su dokaz sveopšte brige o radnom čovjeku. Napori za stvaranje materijalnih uslova za bolji život i veći društveni standard predstavljaju suštinu socijalističkog društvenog uređenja i u tom pravcu usmjerena je sva naša kako politička i poslovna, tako i zdravstvena i ekonomska aktivnost. Zdravstvena zaštita, t. j. briga o zdravlju ljudi socijalističkog društva je dio socijalne zaštite i njenom podizanju na nivo koji odgovara stepenu našeg društvenog razvika poklanja se iz godine u godinu sve veća pažnja, i upravo zbog toga, naše socijalno zakonodavstvo koje u sebe uključuje razne vidove socijalne zaštite i starateljsku službu s pravom se ubraja među najnaprednija u svijetu.

Prelaskom na društveno samoupravljanje u ustanovama socijalnog osiguranja i osnivanjem zavoda za socijalno osiguranje, izmijenio se i sistem njihovog finansiranja. Naime, komunalna zajednica kroz instrumente svojih društvenih planova predviđa sredstva za njihovo poslovanje i zainteresovana je tim više za pravilno trošenje tih sredstava. Međutim i pored pravilnog korištenja ovih sredstava, neki zavodi u našoj Republici među kojima i Zavod za socijalno osiguranje u Banjoj Luci, pokazali su prošle godine u bilansama velike izdatke koje društvena zajednica daje za troškove liječenja i materijalnog obezbjeđenja za vrijeme bolovanja, a koji su, prelazeći opštejugoslovenski prosjek od 4 od sto, ustovili prilične gubitke, a koji su rezultat velikog broja slučajeva nesreća i oboljenja na radu. Da bi se dobio što bolji uvid u neopravdane gubitke koje snosi društvena zajednica zbog prevelikog broja tih slučajeva i oboljenja i ukazalo na način njihovog otklanjanja, Zavod za socijalno osiguranje uz pomoć stručnjaka - ekonomista izradio je ekonomsku analizu tih gubitaka za period od 1 januara do 30 oktobra 1954 godine.

Blizu 900 osiguranika dnevno je otsustvovalo sa posla

Analiza gubitaka koje snosi društvena zajednica zbog nesrećnih slučajeva na radu i oboljenja radnika i službenika pokazuje u kolikoj se mjeri postavlja pitanje kako i na koji način da se broj bolovanja i slučajeva nesreća pri radu svede na odgovarajući prosjek. U analizi nisu posebno istaknuti uzroci koji dovode do tih oboljenja, budući da su oni specifični za pojedine grane privrede u gradu i sreću, a prilikom izrade analize nije se nišlo za tim obzirom da bi to predstavljalo obimn i složen posao i zahtjevan temeljit obradu u prvom redu od zdravstvenih stručnjaka. Ti uzroci su jednake subjektivne, kao i objektivne prirode, a kod ovih drugih treba naročito ukazati to da je slaba higijensko - tehnička zaštita rada u većem broju banjalučkih preduzeća jedan od najozbiljnijih faktora koji utiču na konstantno povećanje oboljenja i nesreća pri radu. To je upravo i pokazala diskusija po ovom izvještaju Zavoda, a koja je organizovana ovih dana u okviru savjetovanja rukovodioca preduzeća, ustanova, predstavnika radničkog samoupravljanja i rukovodioca sindikalnih organizacija. Prema ovoj analizi kod ukupno 19.068 o-

siguranika u tom periodu, bilo je 25.335 slučajeva nesreća pri radu i drugih oboljenja, što je prouzrokovalo 227.700 izgubljenih radnih dana. Analizirajući ovaj podatak dolazi se do zaključka da je zbog nesreća i oboljenja u gradu i sreću dnevno izostajalo sa posla oko 900 osiguranika, ili 4,8 od sto od njihovog ukupnog broja, kao i to da je na svakog od njih kroz ovaj period došlo oko 12 dana bolovanja. Slučajevi nesreća na radu kojih je bilo 563, prouzrokovali su ukupno 4.735 izgubljenih radnih dana. Interesantno je napomenuti da u pogledu uzrasta unesrećenih na poslu, najveći broj slučajeva otpada na starosno doba od 20-30 godina i iznosi 212 slučajeva. Po broju nesrećnih slučajeva na radu na prvom mjestu dolazi proizvodnja i prerada uglja sa 29% svih slučajeva, zatim građevinarstvo sa 16%, a iza njih drvna industrija, industrija kože i obuće itd. Ovi zaista visoki procenti nesrećnih slučajeva na radu u nekim privrednim granama ukazuju na ozbiljnost neophodnog preuzimanja efektivnijih mjera za poboljšanje higijensko-tehničke zaštite.

U grafičkoj industriji na svakog osiguranika dolaze 3 slučaja oboljenja

U pogledu velikog broja slučajeva oboljenja upada u oči nesrazmjerno povećanje trajanja bolovanja po jednom radniku kod grafičke industrije, koja u Banjoj Luci zapošljava mali broj radnika. U ovoj grani, naprimjer, na svakog osiguranika dolaze tri slučaja oboljenja. Ovo je dovelo do toga da je kroz 10 mjeseci prošle godine svaki osiguranik iz ove grane bolovao prosječno više od 30 dana, odnosno više nego u svim ostalim privrednim granama i oblastima. Međutim, iako je poznato da je grafička industrija najteža i po zdravlje najopasnija pri-

vredna grana zbog stalnog dodira sa olovom i drugim hemijskim jedinjenjima koji prouzrokuju plućna oboljenja, ne bi se moglo reći da je veliki broj oboljenja i njihovo trajanje opravdano. Nešto slično je i sa proizvodnjom uglja, koja po broju bolovanja dolazi na drugo mjesto sa 23 dana po radniku, obzirom da je janiški rad takođe dosta težak i opasan po zdravlje i prouzrokuje česta plućna oboljenja. Od ostalih grana koje imaju prosječno veliko trajanje bolovanja po jednom osiguraniku na treće mjesto dolazi industrija duvana sa 22 da-

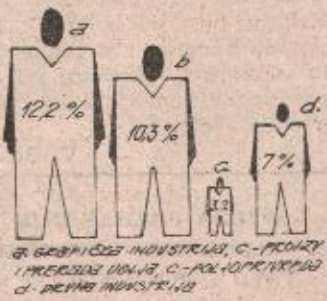
Više od četvrtine prihoda grada i sreza utrošeno prošle godine na izdatke prouzrokovane nesrećama i oboljenjima

na. Česta oboljenja u ovoj grani su pretežno plućne prirode zbog stalnog djelovanja nikotina i prašine koja se stvara prilikom sortiranja duvana kao i na ostalim radnim mjestima. Da bi se to otklonilo, a to važi i za proizvodnju uglja, biće potrebno montiranje odnosno modernizacija postojećih uređaja za provjetravanje. Radnički savjet i uprava preduzeća u Tvornici duvana, naprimjer, već su pristupili ostvarenju tog zadatka. Pored ovih privrednih grana, karakteristične su u pogledu dužine bolovanja po jednom osiguraniku još neke grane kao što su industrija kože i obuće, zatim drvna industrija itd.

PODACI O VRSTAMA NESREĆE	
Smrtnih slučajeva	2
Teških nesreća na radu	32
Ostalih nesreća na radu	529
Ukupno 563	

U Banjoj Luci se dnevno prosječno više izostaje sa posla nego u Sarajevu

Da je broj bolovanja na području grada i sreza prilično velik i da je u prošloj godini pokazivao tendenciju stalnog porasta, može najbolje ilustrirati činjenica da se u Zavodu svaki dan registruje oko 99 slučajeva oboljenja, od čega na nesreće pri radu otpada dva slučaja. Ako broj slučajeva oboljenja i nesreća pri radu za jedan dan uporedimo sa ukupnim brojem osiguranika izlazi da na svakih 1000 osiguranika otpada 5 slučajeva obolje-

Izostanci sa posla

nja. U Sarajevu, naprimjer, ovaj gubitak iznosi dnevno 4,3 promile i taj podatak sam za sebe govori da u Banjoj Luci izostaje sa posla prosječno dnevno više zaposlenih ljudi nego u glavnom gradu naše Republike. Interesantno je takođe napomenuti da u nekim privrednim granama, kao što su proizvodnja i prerada uglja, drvna industrija i građevinarstvo ima veći broj osiguranika koji putuje kraće ili duže vrijeme od svojih kuća na posao raznim prevoznim sredstvima. Ova putovanja, prema podacima koje je obuhvatila analiza, takođe u većoj mjeri utiču na pojavu oboljenja i nesreća. Zamorenost od putovanja prije i poslije rada, jedan je od značajnih psiho-fizičkih faktora koji uslovljavaju češće nesreće na radu i oboljenja radnika.

Blizu 150 miliona dinara utrošeno je prošle godine na izdatke prouzrokovane nesrećama i oboljenjima

Analiza koju je izradio Zavod za socijalno osiguranje u Banjoj Luci, dokumentovano i kroz brojčane pokazatelje iznosi gubitke koje trpi društvena zajednica prouzrokovanim nesrećama pri radu i oboljenjima radnika. Ti gubici dijele se u prvom redu na izdatke koje čini društvena zajednica na ime izdržavanja oboljenja i unesrećenih na radu, a odnose se na hranarinu, troškove liječenja i pregleda, invalidninu i invalidske penzije i pogrebne, a zatim na gubitke u nacionalnom dohotku koji bi bio ostvaren pod pretpostavkom da su oboljeli ili unesrećeni osiguranici bili zdravi, odnosno sposobni za rad. U toku prvih deset mjeseci prošle godine izdaci Zavoda za socijalno osiguranje u Banjoj Luci za iznesenih 529 slučajeva nesreća pri radu i 24.772 slučajeva oboljenja, odnosno ukupno 222.965 dana bolovanja i 4.735 dana bolovanja zbog nesreća - iznose 135.413.175 dinara. Ako se tome još doda i onaj iznos koji ide na teret preduzeća i ustanova, odnosno za bolovanja do 7 dana, ukupni izdaci Zavoda u ovom slučaju iznose oko 157 miliona dinara. Najveći procenat izdataka odnosi se na materijalno obezbjeđenje, zatim troškove bolesničkog liječenja, troškove ambulantskih pregleda i lijekove. Samo na ime izdataka za materijalno obezbje-

denje izdato je za prvih deset mjeseci prošle god. 62 miliona 614.228 dinara, od čega na teret platnog fonda preduzeća i ustanova za bolovanja do 7 dana otpada 20.857.066 dinara. Međutim, kako je već izneseno, ove brojke utrošenih sredstava predstavljaju samo one izdatke koje je društvena zajednica dala na ime izdržavanja osiguranika oboljelih i unesrećenih na radu. Naime, kod tre-

Predlaže se: veća sredstva u okviru društvenih planova za unapređenje higijensko-tehničke zaštite rada

Ovih nekoliko podataka uzetih iz analize koja je bila predmet šire diskusije na savjetovanju održanom ovih dana u Tvornici duvana ozbiljno ukazuju na činjenicu da naše društvene organizacije, a posebno vijeća proizvođača oba narodna odbora, do sada nisu šire razmatrala pitanja efikasnije primjene propisa o higijensko-tehničkoj zaštiti rada. Da je toga bilo, sigurno je da bi organi upravljanja u onim privrednim granama koje iskazuju veliki procenat oboljenja i nesreća pri radu bili više potstaknuti da riješe i otklone one teškoće koje su često uzrok većeg broja tih slučajeva. U diskusiji je istaknuto da uzrok povećanom broju oboljenja i nesreća pri radu najvećim dijelom treba tražiti u dotrajlosti uređenja i kapaciteta u pojedinim preduzećima koja često nemaju uslo-

Broj osiguranika po privrednim granama

va za pravilnu primjenu svih mjera koje zahtijeva svako pojedino radno mjesto. Problem higijensko-tehničke zaštite rada ne može se posmatrati samo sa stanovišta sitnih troškova koja su pojedina preduzeća u mogućnosti da upotrebe za obezbjeđenje zaštitnih mjera, već je potrebno da vijeća proizvođača u instrumentima društvenih planova predvide u okviru investicija znatno veća sredstva za unapređenje higijensko-tehničke zaštite rada. (č)

Skupština sindikalne podružnice u Prnjavoru

STRUČNOM PODIZANJU SLUŽBENIKA POKLONJENA JE PROŠLE GODINE NAJVEĆA PAŽNJA

U Prnjavoru je ovih dana održana godišnja skupština mjesne podružnice sindikata službenika državnih ustanova.

U referatu i diskusiji istaknuto je da je rad podružnice prošle godine prilično zadovoljio. Između ostalog, konstatovano je da je dobar broj službenika u toku godine kroz izvršenje svakodnevnih zadataka služio za primjer u radu. Ideološko-politički rad među članstvom odvijao se kroz više formi i na tom polju su postignuti dobri rezultati. U okviru sindikalnih grupa organizovano je stručno uzdizanje službenika kroz prerađivanje novih propisa, zakona, uredbi, itd., što se pokazalo korisnim. Grupe redovno održavaju svoje sastanke i pretresaju pojedina pitanja iz djelokruga svoga rada.

Nadalje je u pogledu stručnog uzdizanja članova sindikata ove podružnice, nastojanjem izvršnog odbora, vođena briga da službenici koji iz bilo kojih razloga nisu ranije položili stručne ispise to učine, budući da dobar broj takvih službenika ima samo nižu školsku spremu. Organizovani su seminari za pripremanje stručnih ispita koje je sa uspjehom položilo 16 službenika.

Pored aktivnosti na kulturno-političkom i drugom polju sindikalna organizacija je pružila i materijalnu pomoć u visini od 45 hiljada dinara i to za izgradnju i podizanje spomenika palim borcima i društvu »Prjatelji djece«.

S. Marinković

Uspon „Jelšingrada“

Kolektiv „Jelšingrada“ je, u zadnje dvije i po godine, prijatno iznenadio banjalučku komunu. S minimalnim investicijama i u rekordno kratkom vremenu, „Jelšingrad“ je, iz primitivne radionice za izradu menzela i nakovnja, izrastao u fabriku modernih alatnih mašina. „Jelšingrad“ sada proizvodi preko četrdeset vrsta mašina alatijaka za industrijsku opremu od kojih mnoge predstavljaju prvence jugoslovenske mašinske industrije. Obim proizvodnje u fabrici je ogromno porastao, produktivnost rada je takođe znatno

viša, dok je vrijednost ukupne proizvodnje proizveća sada skoro duplo veća nego prije dvije godine. S bruto produktom od skoro milijardu dinara, planiranim za ovu godinu, i serijskom proizvodnjom moderne industrijske opreme kojoj je obezbjeđen odličan plasman, „Jelšingrad“ se već probio u red snažnih industrijskih kolektiva prokrčivši ujedno i put svoje ekonomske budućnosti. Takav uspon jednog inače mladog kolektiva koji, uz to, radi i pod vrlo teškim uslovima, teško je ko mogao očekivati.

Šta je prethodilo uspjehu

Još do nedavno „Jelšingrad“ je, među privrednicima izvan Banje Luke bio skoro nepoznat. Industrijski giganti, koji su niču u svim krajevima zemlje, opremljeni najmodernijim uređajima i usredsređeni na osvajanje savremenih, komplikovanih mašina od kojih zavisi ekonomska budućnost zemlje, privlačili su skoro svu pažnju privrednih krugova i javnosti. A „Jelšingrad“ je u to vrijeme bio samo primitivna metalna radionica, sa nešto zastarjelih uređaja, skućenim i nezdravim prostorijama, sa oko 300 radnika s prosječnim industrijskim stažom od svega dvije do tri godine i, s nekoliko miliona dinara duga kod Narodne banke. Pod takvim uslovima, put do uspona nije bio ni malo lak.

birou osvojeno devet novih mašina. Popravljeni su i neki uređaji u samom preduzeću i izvršene osnovne pripreme za proizvodnju osvojenih mašina.

Osvajanje samog procesa proizvodnje išlo je, naravno, mnogo teže. Neiskusni radnici, prvi put suočeni s proizvodnjom vrlo komplikovanih mašinskih dijelova, da valj su u početku vrlo slab kvaliteta rada. Neki dijelovi su po pet pa čak i po šest puta vraćani radniku na ponovnu obradu. Niska produktivnost, upropašćeni dijelovi, gubici materijala i niz drugih početničkih teškoća išli su, naravno, na teret platnog fonda. Radnici su primali po 80 ili u najboljem slučaju po 90% svojih plata, a dug kod Narodne banke se

Za ugled fabričke marke

Prošlogodišnji Zagrebački velesajam je čak i za mnoge dobre poznavaoce jugoslovenskog industrijskog napretka predstavljao rijetko iznenađenje. Kriterij za prijem izloženih proizvoda bio je ove godine znatno poošten, može se reći čak vrlo strog. Pa ipak je jugoslovenska industrija na ovogodišnjem Velesajmu zauzela za oko 70 procenata veći prostor nego u prethodnoj godini. Jedan od dobro zapazanih izlagača na Velesajmu bio je i „Jelšingrad“. Nje gove moderne alatne mašine, od kojih su se mnoge ove godine prvi put pojavile na Velesajmu u štandovima jugoslovenske industrije, zapazene su od svih privrednih stručnjaka kojima nije bilo teško da shvate njihovu vrijednost. Porudžbine su zaključivene odmah, na samom Velesajmu i kad bi kapacitet fabrike bio i triput veći nego što je, ipak bi bio nedovoljan da podmiri sve zahtjeve.

Na svakom od izrađenih proizvoda utisnut je, na malom, ali ipak vidljivom prostoru, znak proizvođača koji označava fabričku marku. Mnogima taj mali, utisnuti fabrički znak najčešće i ne pada u oči. A upravo je u njemu sadržan sav trud i borba kolektiva. Koliko je trebalo muke i truda svakog pojedinog radnika, koliko nemirnih noći konstruktora, da bi taj mali utisnuti fabrički znak izdržao borbu s moćnim konkurentima, da bi se probio na tržište i stekao poštovanje kupaca. Jer njegov ugled, to je ugled kolektiva i temelj ekonomske budućnosti preduzeća. Marka „Jelšingrada“ prokrčila je sebi put i otvorila vrata kupaca. Ali konkurentna borba između preduzeća srodnih grana sivara svake godine nove, savršenije proizvode i kolektiv koji se u tom pogledu uspava ili zadovolji stečnim uspjesima, biva ubrzo potisnut od boljih i snalažljivijih. Borba kolektiva u „Jelšingradu“ usredsređena je sada na stalno usavršavanje osvojenih proizvoda i poboljšanje njihovog kvaliteta. Prošle godine u fabrici je izrađena kompletna žičara za rudnik u Ljubli. Stručnjaci rudnika su s njom veoma zadovoljni i ne nalaze joj nikakve zamjenke. Naprotiv, tvrde da ona ni po čemu ne zaostaje za žičarama izrađenim u najuglednijim inostranim fabrikama. Pa ipak, nova žičara koja se sada radi u fabrici, za rudnik u Kaknju, biće još bolja. U njenu izradu unose se sva ranije stečena iskustva i, naravno, pri tome se uvijek nađe po neko bolje, savršenije rješenje.

V. Rokić

USPJELO PREDAVANJE NA RADNIČKOM UNIVERZITETU U PRIJEDORU I BOSANSKOM NOVOM

28-og prošlog mjeseca ove godine održano je uspješno predavanje na Radničkom univerzitetu u Prijedoru. Predavač je bio Čedo Kisić, publicista iz Sarajeva. Ovim predavanju prisustvovalo je 500 posjetilaca.

Tema predavanja bila je „Naša savremena poezija“ u kojoj se predavač ograničio na savremene književnike. Kao ilustracije poje- (ne pjesme čitao je dramski umjetnik Joža Gregorin, iz Sarajeva.

Sa istom temom Kisić je održao predavanje 30. januara u Bosanskom Novom koje je takođe posjetio veći broj građana. Iz razgovora sa Čedom Kisićem saznali smo da će u aprilu grupa književnika posjetiti Bosansku Krajinu.

M. D.

Održane su godišnje skupštine sindikalskih podružnica u Mrko- vićkom srezu

Sindikalske podružnice Mrko-
vićkog sresa već su održale
svoje godišnje skupštine, na
kojima su diskutovale o svom
radu i izabrale nova rukovod-
stva. Skupštine su se pozabavi-
le pitanjem što veće aktivizaci-
je sindikalnih organizacija
na planu ekonomskog obrazova-
nja radnika, pravilnom obja-
šnjavaњу i primjeni prava i
odredbi iz zdravstvenog osigura-
nja i tarifne politike. Pored
toga zaključeno je da se po
sindikalskim podružnicama or-
ganizuju povremene političke
informativne, kako bi se na taj
način članstvo što bolje upo-
znalo sa aktuelnim temama našeg
društvenog života. Takođe je
diskutovano i o brizi sindi-
kalskih podružnica za članstvo,
zanim o tome da članovi radnog
kolektiva uz pomoć sindikalne
organizacije, koriste svoj godiš-
nji odmor van mjesta boravka,
o uštedi materijala, održava-
nju povremenih vaspitnih sa-
stanka sa učenicima u privredi
itd. Po svom radu naročito se
istичe sindikalna podružnica

za preduzeća „Metalač“ iz Mrko-
vić Grada.

PROUČAVANJE PROPIISA IZ ZDRAVSTVENOG OSIGURANJA

Na inicijativu Závoda za socijalno osiguranje u Mrko-
vić Gradu nedavno je održan dvo-
dnevni seminar sa službenicima
iz ustanova i preduzeća koji
rade po liniji zdravstvene za-
štite i socijalnog osiguranja.
Cilj seminara bio je da se propi-
sati iz ove oblasti pravilno
primjenjuju i da se ova prava
što više približe osigurani-
cima. Seminarom su rukovodili
i držali predavanja uglavnom
službenici Závoda za socijalno
osiguranje koji su bolje upozna-
ti sa propisima iz socijalnog
zakonodavstva. Osim toga, za osi-
guranike održavaju se predava-
nja iz oblasti zdravstvenog osi-
guranja, za koja, cijeneći prema
posjeti predavanja, vlada veliko
interesovanje.

P. J.

Godišnja skupština Udruženja rezervnih oficijera

Godišnja skupština Udruženja
rezervnih oficijera u Mrko-
vić Gradu posvetila je ozbiljnu
pažnju pitanju vanarmijskog
vojnog vaspitavanja naroda i struč-
nom uzdizanju svojih članova.
Na skupštini je, između ostalo,
konstatovano da je u posle-
dne vrijeme oslabila društvena
aktivnost ove organizacije.
Zbog toga je zaključeno da se
što prije pristupi što većem

oživljavanju raznovrsnih formi
djelatnosti Udruženja. Pored
toga, istaknuta je kao neop-
hodna potreba što češće održa-
vati stručnih predavanja za
rezervne oficijere, na koje za-
datku treba da se što više an-
gajuju pododbori Udruženja. Na
kraju je izabrano novo rukovod-
stvo organizacije, a zatim je
svim učesnicima priređen sve-
tani banket.

P. J.

Posjete ratnim vojnim invalidima

U okviru svoje aktivnosti
društvo žena „Napredna žena“
iz Mrko-
vić Grada, zatim orga-
nizacije Saveza boraca i Rat-
nih vojnih invalida organizuju
povremeno uobičajene posjete
teškim ratnim vojnim invalidi-
mima i nekim porodicama palih
boraca sa područja sresa. Tom
prilikom pretstavnicu ovih orga-
nizacija invalidima i poro-

dicama palih boraca predaju
uklopte i kroz svoje posjete
oživljavaju ratne uspomene. O-
vakve posjete često puta su dir-
ljive i veoma zahvalne. Jedna
od tih posjeta nedavno je orga-
nizovana i teškom ratnom voj-
nom invalidu Mariji Vundić
iz sela Pečke, kao i drugim.

P. J.

IZ JAJCA I OKOLINE

Priprema se elektrifikacija Šipova i okolnih sela

Narodni odbor opštine Ši-
povo u Jajčkom srezu vrši pri-
preme za elektrifikaciju Ši-
pova i okolnih sela udaljenih
do 2 km. iz svojih sredstava i
sredstava Narodnog odbora sre-
za. Transformator i ostali e-
lektrični materijal već je na-
bačeno. Osvjetljenje će se do-
biti iz Volara od kojih je
Šipovo udaljeno 2,5 km. Dosa-
da je samo Šipovo dobivalo svje-
tlo iziskog napona, koje su po-
trošnici paušalno plaćali, a
bilo je nedovoljne jakosti da se
pored njega morala koristiti i
petrolejka.

Sada će se postaviti daleko-
vod visokog napona do Šipova,
gde će biti smješten transformator.
Teran za dalekovod već je
istrasirala stručna komisija
iz Sarajeva, a Narodni odbor
opštine obezbjeđuje stubove za
dalekovod koji su već pripre-
mljeni i u toku je organizacija
njihovog prevoza. Za razvođenje
svjetla po selima upotrebiće se
stubovi sadašnjeg dalekovoda, a
i sama domaćinstva koja uve-
daju svjetlo obezbjeđuju po 1-2 kra-
stova stuba. Formirana je i ko-
misija za elektrifikaciju pri
Narodnom odboru opštine koja
vrši ove pripreme.

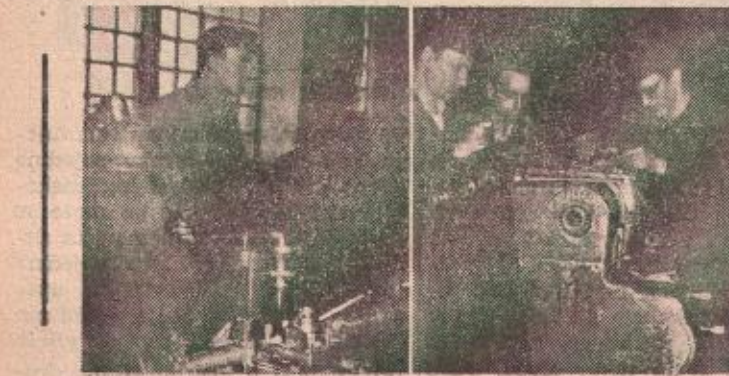
Na ovaj način, pored Šipova

osvijetliće se selo Staro Ši-
povo i dijelovi Vražiha, Sa-
riha i Čifluka udaljeni do 2
km. Sela Dužici i Volari će
dobiti osvjetljenje od tvornice
gipsa. Ovu akciju pomoći će i
masovne organizacije dobrovolj-
nim radom, iako su novčana sred-
stva dobrim djelom i obezbje-
vena.

GRADI SE KOLESKI PUT ŠIPOVO — TRNOVO

Dosađajući put koji je pove-
zivaio sela Lubovo i Trnovo sa
Šipovom, bio je neprohodan za
kola i druga vozila. Ova put
razmjerila je stručna komisija
1953. godine, a njegovoj izgradnji
pristupljeno je još početkom
prošle godine, kada je otpo-
čela izgradnja osnovne škole u
selu Lubovu. Sada se put od
Šipova do Trnova propisno
proizvodi i nasipa tako da će
biti upotrebljiv za kola i ma-
nja kolovozna vozila. Radna siaga
pretežno je angažovana na do-
brovoljnoj osnovi. Na gradnji
puta učestvuju seljaci sela Lu-
bova i Vražiha koji će se njime
i najviše koristiti. Put će biti
IV reda i predaće se u nadle-
žnost Narodnom odboru opštine
koji će postaviti putara.

B. J.

Preokret u razvoju preduzeća
nastupio je 1952. godine. Novi pri-
vredni sistem s principom slobod-
ne konkurencije na tržištu, prinu-
dio je radni kolektiv da se ozbiljno
pozabavi pitanjem ekonomske
budućnosti svog preduzeća. S
menzelima i nakovnjama nije se
moglo daleko stići. Upravo te go-
dine fabrika je dobila nekoliko
dobrih stručnjaka i, zajedno s njima,
kolektiv je prišao temeljnom
razmatranju svih mogućnosti za
što potpunije korišćenje postojećih
kapaciteta. Proširen je konstrukci-
oni biro i odmah se počelo s pr-
vim ozbiljnim konstrukcijama.
Te godine je u konstrukcionom

perjao. Bilo je momenata kad je
izgledalo da će se od cijelog po-
dužvata morati odustati jer je
skoro svima izgledalo da on su-
više prevazilazi snage „Jelšingra-
da“. Samo nevjerovatna upornost
i strpljivost najsvjetlijeg dijela
radnika uspjela je da borbu ko-
lektiva za prosperitet svoga pre-
duzeća dovede do kraja. U na-
redne dvije godine osvojeno je
još oko 35 novih proizvoda i o-
siguran plasman na tržištu. Pro-
šle godine kolektiv je odužio sve
dugove, a radnicima je, prvi put
u zadnjih nekoliko godina, ispla-
ćivan pun iznos njihovih zarada
i višak fonda plata.

JEDNA AKTUELNA ANKETA

Negativan uticaj lošeg filma i bulevarske filmske štampe je samo jedno pitanje u kompleksu opšteg problema vaspitanja naše omladine

Positivno je i treba pozdraviti inicijativu Banjalučkih novina što pokretanjem ove ankete unosi neke aktuelne probleme vaspitanja omladine u našu javnost. Smatram da je to pitanje kod nas bilo zanemareno. Malo smo ta pitanja iznosili na širu diskusiju i nedovoljno pokretali naše društvene snage na njihovo rješavanje. Pravilno vaspitanje i obrazovanje naše djece i omladine ne može biti samo usko školsko i pedagoško pitanje, već i krupan društveno-politički problem. Zato neće biti dobro ako ovakve ankete ostanu ograničene samo na prosvjetne i školske radnike.

RAĐE ZARIĆ, direktor Učiteljske škole

Negativan uticaj lošeg filma i bulevarske filmske štampe je samo jedno pitanje u kompleksu opšteg problema vaspitanja naše omladine. Mislim da se ono ne može odvojiti i gledati izolovano od niza faktora koji djeluju na formiranje ličnosti. Premda tome ne može biti ni uspješne borbe protiv negativnog uticaja svih vrsta šund literature, pa i ove najnovije takozvane filmske, jednonstranom esudom i makar najoštrijom kritikom i žigosanjem. Uostalom, to potvrđuje i dosadašnja praksa. Borba protiv šund literature koja je išla do najoštrijeg protesta i zahtjeva da se zabrani njeno štampanje, ne samo da je ostala bez nekih vidnih rezultata, nego nam je novinsko tržište preplavljeno i novom vrstom šund literature. Ipak, nema sumnje, da će jedna zdravija kulturna politika koja će obuzdati iskorišćavanje širokih slojeva čitalaca, i bez nekih administrativnih mjera pronaći puteve za konačno rješenje ovog problema.

Borba protiv negativnih pojava kod naše omladine može biti uspješna samo onda ako su stvoreni uslovi i mogućnosti za jačanje pozitivnog uticaja. Jer ako hoćemo da suzbijemo negativno moramo u zamjenu za to pružiti nešto bolje od toga. Kada bi bilo više boljih filmova svakako da bi pored loših filmova uticao i nekih loših filmova. Ovakvo, loši filmovi su toliko preplavili naše tržište, da naša omladina, koja ih neorganizovano i stihijski gleda, već gubi kriterij šta je na filmu umjetnost, a šta kič i obmana. A mi moramo nekad i po mjesec dana čekati da ugledamo neki bolji

film, dok se svakoga dana u četiri banjalučka bioskopa daju po dvije pretstave, uglavnom loših filmova. Isto tako ne možemo našoj djeci zabraniti da se igraju na ulici kad im još nismo obezbjedili igrališta, ne možemo zabraniti roditeljima da zajedno sa djecom gledaju »Klupko« (a mnogo djece lina na nedeljnim popodnevnm pretstavama u pozorištu) kad još nemamo pozorišta za djecu, ni pozorišta lutaka.

U rješavanju složene problematike vaspitanja i obrazovanja naše omladine mi se u školama borimo sa velikim teškoćama i treba nam više pomoći. Shvatanje, da je jedino škola pozvana da rješava sve te probleme, ima još dubokog korijena. U pravilnom rješavanju problema iz te oblasti naša porodica je zatalila i često stoji nemoćna pred njima. U nekim slučajevima potpuno je oslabila briga i odgovornost roditelja

čak i pred težim prestupima njihove djece. Pojedine takve roditelje vidimo u školi tek onda kada mu je dijete kažnjeno ili stoji pred isključenjem zbog slabog uspjeha ili vladanja. Dolaze nam s čuđenjem i iznenađenjem. Postala je gotovo normalna pojava da sami roditelji vode svoju djecu da gledaju filmove preko kojih se mi borimo. Može se postaviti i pitanje: da li samo naša omladina kupuje tu bulevarsku filmsku štampu i razne »Vještice« i »Gusare«, ili ih u dosta slučajeva dobijaju iz ruku svojih roditelja, kojima je ova »literatura« njihov redovan »kućni domaći dodatak s'odunjavosti«?

Meni se čini da se ponekad neopravdano mnogo napada i osuđuje škola i da se odgovornost za negativne pojave kod naše omladine prebacuje uglavnom na nastavnike. Ne mislim time da braniš školu od njenih mnogobrojnih slabosti, ali ne manju brigu i odgovornost moramo tražiti od ostalih: od porodice i društvenih organizacija. Najzad, škola ne može uspješno ni riješiti mnogobrojne složene probleme u vaspitanju naše omladine ako ne bude imala više razumijevanja i podrške.

Ipak u posljednje vrijeme u ovom pravcu kod nas se javlja inicijativa koju treba pozdraviti. Na posljednjem plenumu Gradske odbora Socijalističkog saveza zaključeno je da se na idućem plenumu postavi pitanje naše djece i omladine i rada naših škola. Savjet društva »Prijatelji djece« uputiće ovih dana prijedlog za poduzimanje izvjesnih mjera protiv prikazivanja štetnih filmova za omladinu i djecu. U ovom pravcu očekujemo i mnogo veću aktivnost gradske omladinske organizacije čiji uticaj na rješavanje akutnih vaspitnih problema nedovoljno osjećamo.

NOVE KNJIGE

U Banjalučkim knjižarama

Kraj 1954. godine nije bio stromanšani novim knjigama. Počevši od najosnovnijih udžbenika pa do savremenih romana, moramo biti zadovoljni ugodnom činjenicom da su police naših knjižara krcate najnovijim izdanjima. Međutim, zabrinjava konstatacija da sa tih istih polica već nekoliko godina neke knjige ne idu među čitalačku publiku. Uzrok je dobro poznat: prvenstveno visoke cijene. Ali, ipak, cijene se ne smižuju. Izdavačke kuće svojim knjigama i dalje daju veoma visoke cijene. To, uostalom, primjećuju i službenici knjižare. Oni to najbolje i znaju jer su u svakidašnjem kontaktu sa kupcima. Iako su knjige, naročito u posljednje vrijeme, izvanredno ukusno izabrane, izbor, uglavnom, zadovoljavajuće i privlačan, mnogi čitaoci nisu u stanju da kupuju knjige. Većina se knjiga kupuju za poklone i razne školske i druge manje biblioteke. Rijetko se nađe individualni kupac, — rekla nam je službenica knjižare »Svjetlost«. Još najbolje ide omladinska i dječja literatura.

Two knjiga koje su od Nove godine došle u Banju Luku.

Pored nekih koje se ponovo štampaju (uglavnom za potrebe školske lektire). Izdavačke preduzeće »Svjetlost« između ostalih, izdalo je i ove knjige: »Pobuna na Kejnu« od Hermana Vouka, str. 619, cijena 640 dinara i roman »Radnici na drumu« od Andrea Šamsoma, strana 144, cijena 300 dinara. Od domaćih pisaca Corovičević »Stojan Mutikaša« (str. 400, cijena 470), »Hanka« Isaka Samokovlje (str. 272, 350 dinara), »Uspomena jednog učesnika u sarajevskom atentatu od Ivana Kranjčevića (str. 146, 220 dinara), zatim »Putopis od Evlije Čelebije na 290 strana uz cijenu od 1000 dinara, »Antologija makedonske poezije« (str. 164, 300 din.), »Odabrane slovenačke novele« (str. 312, 400 din.), »Iz naše književnosti feudalnog doba« (str. 380, 380 din.). Od istog preduzeća došao je u prošlom mjesecu veći broj knjiga za djecu: »Slovenačke narodne pripovjetke« (str. 182, cijena 200 d/n.), od Perl Bak »Veliki talas« (str. 120, 175 d/nara), Elza Toma: »Priča o lastama« (str. 84, 250 din.), te više knjiga za djecu od domaćih pisaca, kao: »Izviđač vidrinih neba« Stevana Bulajića (str. 100, 170 din.), »Zlatna ptica Slavka Mićanovića (str. 64, 175 din.), »Priča cvrčka poljotička« od Jovana Aleksića na velikom formatu, cijena 290 dinara, »Jagodino polje« od Anđelke Ristića (strana 36 velikog formata, cijena 300 dinara).

U knjižari »Svjetlost« mogu se naći izdanja i ostalih izdavačkih preduzeća u našoj zemlji. Tako iz zagrebačke »Zveke« došle su slijedeće knjige: Miroslava Feldmana »Pjesme«, 350 din., Peter Abroms »Divji pohod« (316 strana, 50 din.), Ervin Šinko »Optimisti« — roman jedne revolucije (776 strana, 1280 dinara), Aldos Huxley »Stijepi u Gazi« (str. 456, 700 dinara).

U drugoj knjižari sarajevske »Narodne prosvjete« pored nekih knjiga koje smo već naveli, najvažno su došle u prodaju: »Korenje« od Dobrice Čosića (»Prosvjeta«, Beograd) (296 strana, 400 din.), »Tih Dne« - I dio Mihalja Solohova (»Narodna prosvjeta«, Sarajevo, (696 str., 750 din.), »Potop« oba dijela na 1226 stranica uz ukupnu cijenu od 1200 dinara od H. Senkjevića, a od Mate Lovraka »Dječak konzul« (»Narodna prosvjeta«, Sarajevo, 140 strana, 200 dinara).

Zanimljivosti iz našeg grada

UPORNOST VRIJEDNA POHVALE

Upravo je čudnovato šta sve čovjek može postići kada se urođena upornost i tvrdoglavost stope sa majstorskim umijećem koje ne zna za granice ni u starosti. Istina, za majstora Augusta Crkvenčića ne bi se moglo reći da je baš toliko star. Tek nedavno je pensionisan i od tada živi u Njegoševoj ulici. U prvo vrijeme, kakav on sam kaže, bilo je dosadno. Naučio se rano dizati i u određeno vrijeme bi odlazio na posao. Radio je kao stolari na jednoj pilani. Poslije se razbolio, dobio bolovanje na neodređeno vrijeme, a kasnije i penziju. Kako kratki i onako dug dan — o tome je razmišljao majstor Crkvenčić. Ideja je došla iznenada.

August CRKVENČIĆ

Još u mladim danima bavio se sviranjem na raznim instrumentima. Kod njega je učilo nekoliko mladića koji su kasnije u životu uspjeli da se osamostale i postanu majstori svog zanata. Sada, kada je vremena bilo na pretek, majstor Crkvenčić je pristupio da izradi instrument koji je u prvo vrijeme posjedovao više na harfu nego na nešto drugo. Ovaj prvi pokušaj je djelimično uspio, i dao ovom čovjeku potstrek da svoje zamisli pokuša ostvariti i na drugi način. Tada je izradio instrument sličan klaviru koji je radio na ručni pogon a sviralo se jednom rukom. Poslije dužeg razmišljanja došao je do zaključka da je moguće napraviti takav instrument koji će u sebi sjediniti sve osobine takve naprave koja proizvodi zvukove svojstvene cijelom skupu instrumenata. Realizaciji ove treće zamisli pristupio je prije godinu dana. Od tada neprestano radi na ovom izumu.

Prvo što posjetiocu upada u oči je činjenica da je skoro cijeli instrument napravljen od daske i ogrevnog drveta. Zanimljivo je i to da je ovaj izum više njih zainteresovalo, pa čak i predlagalo neke izmjene na ovoj bezimenoj napravi. O tome da se ovom pronalazaču pruži bilo kakova pomoć, nije bilo riječi. A to je baš ono osnovno što sprečava ovog vrijednog pronalazača da svoju zamisao realizuje do kraja. Čuli smo i to, da su ovim dolazili neki drugovi iz Narodnog odbora i Gradske muzičke škole. Možda bi ova posljednja ustanova mogla nešto učiniti za ovaj pronalazak?

Dorđe INJAC

Posjetili smo radionicu ručnog rada i razgovarali sa nekoliko učenika. Molili smo neke drugove iz II razreda da nam kažu ko je najbolji. Oni su se svi složili, i skoro jednoglasno kazali, to je Dorđe Injac.

Njega smo zatekli kako hobia dijelove za neku malu stolicu. Kazao nam je da radi neke dijelove za kuhinjski namještaj. U prvoj godini je pretežno radio na praviljenju ramova i dječjih igraćki. U vitrinama koje se nalaze po hodnicima nalazi se i nekoliko predmeta koje je on izradio. Ovaj posao voli i na rastanku nam je rekao: »Čujem da ovaj predmet ne ćemo imati u toku cijelog školovanja. To je velika šteta. Učenici za pet godina mogu mnogo toga naučiti i savladati osnovne elemente izrade pojedinih predmeta u stolarskoj struci. A to je neobično važno za učitelja koji odlazi na teren, u selo gdje često nema mogućnosti da nabavi sve što mu nedostaje i gdje mora da se osloni na vlastitu snalažljivost u svakom pogledu.«

D. Momčilović

U Trnu je održana

ГОДИШЊА СКУПШТИНА КУЛТУРНО-ПРОСВЕТНОГ ДРУШТВА „СЛОГА“

U prošloj godini Kulturno-prosvjetno društvo iz Trna uglavnom je razvijalo svoju djelatnost kroz dramsku i nogometnu sekciju dok je, omanikom, u planiranju rashoda zapostavljena tamburaška sekcija za koju je trebalo nabaviti instrumente. Na skupštini je takođe konstatovano da je društvo zapostavilo neka sela i da se rad ograničio na vrlo uzak krug ljudi. Na

primjer, u društvu nema skoro ni jednog člana iz sela Glamočana, Jablana i Bukovnice.

Kroz diskusiju je naglašena potreba uže i svestranije saradnje sa ostalim organizacijama, a posebno sa upravom zemljoradničke zadruge koja je vlasnik Zadrugnog doma i koja je do sada potpomagala rad društva.

B. G.

Bijelo ostrvo

Bijelo Ostrvo niti je pravo ostrvo niti je bijelo. Ono je krater jednog živog vulkana koji se uzdiže iz dubokog mora na 43 km. od Sjevernog Ostrva Novog Zelanda u Zalivu Izobilja. Ovom je vulkanu dao ime još kapetan Kuk, čuveni engleski moreplovac XVII vijeka zbog oblaka bijele pare i dima koji se neprestano uzdižu iz kratera, po koji put do visine od 12.000 m. Samo ostrvo žute je boje i ispresjecano je tamno zelenim drvećem pohutukave.

Bijelo Ostrvo s pravom se može opisati kao ostrvo užasa. To je mjesto na kome se jaki konopci pretvaraju u prašinu i gdje čelični alati vrlo brzo zarđaju. Ovdje vode, zasićene kiselinom vriju na daleko većoj temperaturi nego na običnoj tački vrenja. Ovdje nevidljivi gasovi izlaze uz prasak, a njihova temperatura dovoljno je visoka za rastapanje termometara pomoću kojih naučnici pokušavaju da izmjere njihovu temperaturu.

Niko ne živi na Bijelom Ostrvu čiji je krater dug 1200 m., širok 400 m. i mjestimično se uzdiže do visine od 275 m. iznad površine

mora. U prošlosti su činjeni razni pokušaji da se iskoriste ogromne zalihe sumpora ovog vulkana. Prvi pokušaj, 1885 god. propao je poslije godinu dana jer su se radnici koji su tamo radili, bojali da će se katastrofalna erupcija Taravere sa Novog Zelanda proširiti i na ovo ostrvo.

Drugi pokušaj koji je finansirala jedna kanadska kompanija i koji je počeo 1913 godine doživio je potpun neuspjeh. Kompanija je imala deset radnika na ostrvu koje je septembra 1914 godine, zaprlala jedna erupcija ovog vulkana. Tragediju je prvi otkrio jedan Maori nedjelju dana kasnije koji

je redovno čamcem donosio hranu radnicima. Kad je došao na ostrvo nigdje nije bilo traga od radnika.

Isto se tako morao napustiti i pokušaj od 1920 godine za eksploataciju sumpora Bijelog Ostrva. Izuzev povremenih naučnih ekspedicija i ribara koji prolaze svojim čamcima pored ostrva u potjeri za krupnom ribom, Bijelo Ostrvo prepušteno je potpuno morskim pticama roda blune. Ono što većina Novozelanzana ikada vidi od Bijelog Ostrva jeste niska kupa na horizontu sa velikom perjanicom dima i pare kako se uzdiže iz sredine.

Jedna nova čudotvorna droga

80 ljudi i 3 žene nalaze se sada na tromjesečnom liječenju u bolnici Stouk Medevil u Baldingamšajru sa jednom novom »čudotvornom« drugom u nadi da će im kosa na ćelavim mjestima na glavi ponovo izrasti. Svi su oni izjavili na pitanje novinara da se već sada osjećaju 20 godina mlađi. Nova droga »Ronikol« prvo se upotrebljavala za ubrzanje krvotoka, a zatim su ljekari utvrdili da ona izaziva porast kose na ćelavim mjestima na glavi.

Konačno dejstvo Ronikola utvrdiće se krajem ovog mjeseca, poslije tromjesečnog uzimanja droge

u vidu tableta četiri puta na dan.

Dopisnik jednog velikog londonskog nedjeljnog lista, razgovarao je sa nekima od »bolesnika« koji dobijaju drogu.

Hari Ratlend kome je 68 godina, dao je sljedeću izjavu: »Pored toga što sam se izliječio od grčeva u mišićima meni je počela da raste kosa na tjemenu. Prije liječenja rijetko sam mogao da ustanem iz kreveta bez grčeva u nogama. Sada su grčevi potpuno prošli i osjećam se mnogo mlađi i pokretljiviji.«

Drugi jedan bolesnik rekao je da ne samo da mu je kosa na ćelavim mjestima na glavi počela da raste nego i ona koju je imao mnogo je manje sijeda i manje ispada.

Dopisniku su pokazane fotografije bolesnika od prije dva mjeseca, kada su došli na liječenje i nema sumnje da je svima kosa počela da raste na ćelavim mjestima. R. G. Mejn, šef fotografskog odjeljenja bolnice kaže: »Dobili smo divljih pisama iz cijelog svijeta. Uprava bolnice bila je zaprepašćena kada je saznala kako veliki društveni problem pretstavlja ćelavost. Mnogi su nam slali novaca da im pošaljemo Ronikol tablete. U svima tim slučajevima mi smo zainteresovanima odgovorili da im ne možemo slati ni lijek niti recepte pošto se droga mora uzimati pod strogim ljekarskim nadzorom, jer njeno dejstvo nije još potpuno ispitano.

Nove tkanine koje se ne gužvaju proizvode se od terilina

Uskoro će se u svim dijelovima svijeta prodavati tkanine i rublje od novog britanskog sintetičkog vlakna — terilina.

Tkanine izrađene od ovog britanskog sintetičkog vlakna ne razvlače se i ne gužvaju. Nabori jedinom upeglani ne otvaraju se ni poslije pranja. Terilin se brzo suši i ne iziskuje često peglanje, ne skuplja se u pranju, čvrsto je i otporan na sunčanu svjetlost i ostaje nepromijenjen i poslije dužeg izlaganja u izlozima.

Terilin se proizvodi u dvije forme — u vidu tankih dugih niti koje kada se satkaju liče na svilu i u vidu kraćih i debljih vlakana koje se pod rukom osjećaju kao vuna. Ma da su ove dvije vrste terilina po hemiskom sastavu potpuno iste one se fizički donekle

razlikuju i zato će imati raznu primjenu.

Tkanine za haljine i zavjese tipa satena, brokata, somota i markizeta, izrađuju se od tankih dugih niti i od njih će se praviti žensko rublje, ženske i dječje ljetne haljine, večernje haljine, bluze i košulje, rukavice, haljine i košulje za tenis, kupaći kostimi, muško rublje, kravate, itd.

Od grubljih i kraćih vlakana, izrađivaće se muške čarape, predivo, imitacije krzna za kapute i rukavice, zimsko rublje, džemperri, itd. Danas se u Britaniji mogu kupiti terilinski materijali za ženske suknje i kostime od 100% terilina i terilina pomiješanog sa vunom. Ovaj materijal naročito je pogodan za izradu muških pantolona i sportskih odijela.

Mreže na helikopterima za spasavanje na moru

Poslije mnogih i učestalih pokušaja i proba da bi se pronašao najbolji način spasavanja povredjenih lica na moru helikopterom u Britaniji je konstruisana jedna specijalna mreža za izvlačenje ranjenika iz vode. Mreža je vrlo jednostavna po konstrukciji, ispletena od kanapa sa krajevima pričakanim za jedan ovalni okvir. Mreža visi sa helikoptera na konopcu i, pomoću nje, kao kašikom, vadi se ranjenik iz mora. Na ovaj način u roku od 20 minuta, iz vode se može izvaditi 10 do 12 lica. Spasavanje funkcioniše na ovaj način: dok helikopter leti nad vodom na visini od 7,5 m. dio okvira mreže sasvim je pod vodom, a drugi iznad nje. Helikopterom se tako manevriše da je mrežasta »lopata« po dužini na istoj liniji sa ranjenikom. Tada helikopter vozi brzinom koraka sve dok mreža ne ulovi ranjenika. Mreža se zatim čekrkom povuče do boka helikoptera da bi se ranjenik mogao izvući iz nje. U slučaju da je u pitanju teško povredjeno lice,

on se iz mreže ne vadi nego ostaje u njoj sve dok helikopter ne stigne u bazu gdje ga čekaju stručna lica sa bolničkim nosilima.

Za vrijeme nedavnog isprobavanja mreže u Lamanšu prvo su umjesto ljudi upotrebljeni doboši. Do sad je mrežom izvađeno iz mora za vrijeme vježbi 100 živih ljudi.

Društvo za unapređenje gajenja kunića, peradi, golubova i ptica u Banjoj Luci

ODRŽAVA TREĆU IZLOŽBU PLEMENITE PERADI, KUNIĆA I GOLUBOVA

Izložba će biti otvorena u prostorijama sale Tvornice duhana na dane 13, 14 i 15 februara od 8-19 sati

Ulaznice 10 i 20 dinara

Pravni savjeti

NAKNADA ZA IMOVINU IZDVJENU U POLJOPRIVREDNI ZEMLJIŠNI FOND OPŠTENARODNE IMOVINE

Rješenjem Komisije Narodnog odbora sreza u Srpcu od septembra mjeseca 1953 godine oduzeto mi je preko 50 dunuma zemlje u Poljoprivredni zemljišni fond opštenarodne imovine. Tom prilikom rečeno mi je da će se svakih šest mjeseci isplaćivati predviđena rata za oduzetu zemlju. Međutim još do danas nisam dobio još ni jedne rate. Pored toga sav porez za ovu zemlju plaćam i sada iako zemlju drugi obraduju.

Molim da mi se objasni kad će pitanje isplate naknade biti riješeno i kako?

Rade Babić, selo Nožičko srez Srbae

ODGOVOR

U čl. 24 Zakona o poljoprivrednom zemljišnom fondu opštenarodne imovine predviđeno je da će se ranijim sopstvenicima izdvojene zemlje isplatiti naknada u roku od 20 godina, bez kamata i to u godišnjim ratama prema skali koju određuje Savezno izvršno vijeće. Pravo na naknadu raniji sopstvenik stiče kad prestane koristiti zemljište. Radi sprovođenja ovog propisa Savezno izvršno vijeće donijelo je početkom maja mjeseca 1954 godine Uredbu o izdavanju obveznica za naknadu imovine izdvojene u poljoprivredni zemljišni fond opštenarodne imovine. Ovom Uredbom riješeno je da će se isplata vršiti u obveznicama na taj način da se jednom godišnje isplati po 5% od vrijednosti obveznice prema kuponu koji se kao dospio za isplatu isjeća. Isplata je predviđena da se obavi u roku od 1 marta 1954 godine do 1 marta 1978 godine, a počinje se sa isplatom u svakom konkretnom slučaju onda kada je sopstvenik zemlju predao po rješenju Narodnog odbora sreza određenog poljoprivrednoj organizaciji. Kada ste vi predali zemlju, kome, kao i po čijem rješenju to iz vašeg pitanja ne možemo zaključiti. Ako ste izdvojeno zemljište predali po rješenju Narodnog odbora sreza u Srpcu u toku 1953 godine i niste ga uopšte koristili u toku 1954 godine, onda je nepravilno da za ovo zemljište plaćate porez u 1954 godini.

Do sada još nisu doneseni bliži propisi za primjenu Uredbe o izdavanju obveznica za naknadu imovine izdvojene u Poljoprivredni zemljišni fond, a vjerovatno će biti doneseni u toku ove godine, jer su u Saveznom budžetu za ovu godinu predviđena sredstva za ovu isplatu. U smislu čl. 10 Uredbe isplata obveznica vršiće Filijale Narodne banke FNRJ po nalogu narodnih odbora srezova pa se radi toga obratite Narodnom odboru sreza u Srpcu radi dobivanja bližih obavještenja.

KAD SE U RADNI STAŽ ZA PENZIJU NE URAČUNAVA SLUŽBA ZA VRIJEME OKUPACIJE

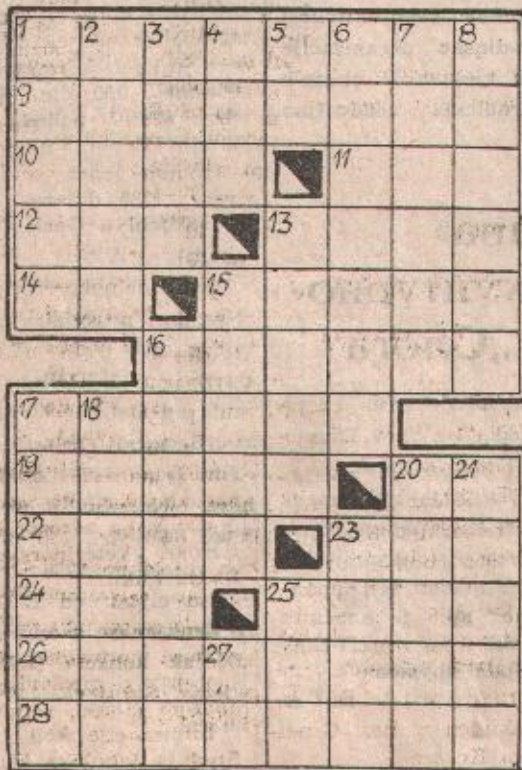
Penzionisan sam 1 septembra 1953 godine ali mi u radni staž za penziju nije priznato uposlenje kod Šumske manipulačije u Banjoj Luci za vrijeme od početka 1942 godine do 1 januara 1946 godine. Zavod za socijalno osiguranje u Banjoj Luci smatra, da mi se ovo vrijeme ne može priznati u radni staž, jer sam u 1941 godini bio tri mjeseca u domobranstvu bivše NDH. Da li je postupak Zavoda za socijalno osiguranje u Banjoj Luci pravilan?

Mustafa Čavka, penzioner iz Banje Luke

ODGOVOR

Prema propisu čl. 45 Uredbe o određivanju i o prevođenju penzija i invalidnina, licima koja su služila u neprijateljskim oružanim formacijama i aktivno se borila protiv Narodnooslobodilačke vojske na strani okupatora i njegovih pomagača, ne računaju se za penziju raniji navršeni radni staž do 15 maja 1945 godine. I Vi ste služeći u domobranstvu bivše NDH svrstali se u tu kategoriju lica, pa je postupak Zavoda za socijalno osiguranje u Banjoj Luci pravilan, kad Vam radni staž do 15 maja 1945 godine nije priznao. Međutim, radni staž poslije 15 maja 1945 godine ukoliko ste dokazali pravovaljanom dokumentima treba da Vam se prizna, jer u tom pogledu nema zapreke.

Ukrštene riječi

VODORAVNO: 1. Avion, 9. Obustavljanje, 10. Cvast slična klasu, 11. Nekaštrirani vo, 12. Prost broj, 13. Povrće (spada u bostan), 14. Konj, 15. Narodni tribun, Klaudivijev protivnik, 16. Glavni grad Albanije, 17. Sreden, umiren, 19. Lijeva pritoka Dunava, 20. Dva ista slova, 22. Francuski vajar portretist (Žan Antoan), 1741-1828), 23. Čuveni engleski reformator i pisac (Tomas 1512-1576), 24. Prost broj, 25. Jedan glavonožac, 26. Švedski fizičar dobitnik Nobelove nagrade, (Svante 1859-1927), 28. Kožno oboljenje (kod bolesti srca i raznih tretvanja).

USPRAVNO: 1. Glavna krvna žila kucavica, 2. Njemački ljekar, otkrio tifusni bacil, 3. Evropski stanovnici, 4. Osovina, 5. Simbol platinine, 6. Ljubav, nestalan, 7. Istorijski grad u Francuskoj na Roni, 8. Namjera, 13. Proštac, kolac, 15. Grčki vajar iz 5 vijeka prije naše ere (»Diskobol«), 16. Čuveni nezna-božac iz prvog vijeka, 17. Niz redeva u novinama (i sl.), 18. Steznici, 20. Oružje Marka Kraljevića, 21. Obilježen pravac ceste ili željezničke pruge, 23. Muško ime, 25. Muški potcmak, 27. Prijedlog.

Z. M.

Sport

OPET GOTOVO ISTO

U utorak 8 februara na prijedlog DTV «Partizan», Gradski komitet Narodne omladine, organizovao je sastanak sa predstavnicima komiteta Narodne omladine preduzeća i sindikalnih podružnica, u cilju pokretanja jače i stalne sportske aktivnosti među radničkom omladinom.

Ovom sastanku odazvalo se 9 omladinskih i samo 1 sindikalni funkcioner iz 11 preduzeća — kojima je upućen poziv. Opet, gotovo isto kao i prošlog puta!

Na ovom sastanku donesen je zaključak da se iz svakog radnog kolektiva uputi u «Partizan» najmanje po 5-6 članova, koji bi se upoznali, saživili sa radom u «Partizanu» — a koji bi kasnije bili pokretači i glavni oslonci u sportskim aktivnostima koji će se uz pomoć «Partizana» osnovati po preduzećima.

Uzmemo li u obzir nedolazak ni jednog predstavnika preduzeća «Krajina» i Tvornice pokućstva, te nedolazak predstavnika sindikalnih podružnica (izuzev podružnice Električara) mislimo da će za ovu važnu akciju biti potrebno daleko više interesovanja i razumijevanja u prvom redu od rukovodioca sindikalnih podružnica, aktiva Narodne omladine, a i samog preduzeća.

Veliki izbor igrača

O pripremanju Borea za predstojeću nogometnu sezonu razgovarali smo sa drugim Cindrić Milivojem — «Cicom», kojem je povjeren treniranje nogometaša Borea, vratarom koji je uvijek spreman da ako ustrčba stane na vrata i da čuva mrežu Borea.

Cico je izrazio žaljenje zbog zakašnjelog treniranja, jer saku - Partizan i pored molbi nije bio odobrio. Govorio je još o treniranju, o nedostatku rekvizita, o nabavci opreme itd. Pokazao nam je i spisak od 36 igrača koji dolaze u obzir za sastav prvog tima. Iz spiska smo saznali da dobar broj igrača neredovno dolazi na treninge. Učenici su opravdano neredovni zbog mjenjačenja vremena održavanja nastave. Mnoge ljubitelje će vjerovatno obradovati vijest — koju smo saznali od Cindrića — da će ovih dana otpočeti sa treniranjem i Ratib Švraka.

Iako je prvenstvo još dosta daleko postavili smo Cindriću pitanje šta misli o ulasku Borea u zonsku ligu. Bez mnogo predomi-

šljenja Cico je odgovorio: «U zonsku ligu sigurno ćemo ući, jer razlika između Borea i prvoplasiranog nije velika. Imamo sve šanse.» Cindriću u radu sa nogometašima želimo mnogo uspjeha!

Iako smo na spisku vidjeli 36 igrača na koje se može računati pri sastavljanju prve ekipe, ipak

U nedelju 6. ov. mj. održana je godišnja skupština sportskog društva Borac (Bos. Dubica).

Skupština je bila vrlo dobro posjećena. Iz izvještaja koje su podnijeli sekretar društva, tehnički referent i blagajnik vidi se da je Borac u prošloj godini postigao vrlo lijep uspjeh u svom radu.

Borac je odigrao ukupno 30 utakmica od kojih je dobio 19, 6 igrao nerješeno, a svega 5 utakmica izgubio. Ukupna god. diferencijala iznosi 107:59.

Juniori u prvenstvenom takmičenju svoje grupe nalaze se na prvom mjestu, a seniori su osvojili jesenje prvenstvo Potsaveza.

Vrijedno je istaknuti da je disciplina u klubu bila uzorna. Ni jedan igrač nije bio kažnjen, a i organizacija utakmica bila je vrlo dobra. Dvojac igrača Kišmića i Turomana Borac je poslao na jednodnešnji kurs u Trebinje, koji je organizovao Sportski institut iz Sarajeva.

Na skupštini je ukazano i podvučeno da društvo ima vrlo mali

Kišmić

broj potpomagačkog članstva, te da se rad ograničio samo na fudbalsku sekciju. Fudbaleri nisu kori-

stili mrtvu sezonu za pripremu u postojećoj gimnastičkoj sali čemu će se pristupiti odmah.

Što se tiče materijalnog stanja klub stoji dosta slabo. Pored dotrajalih rekvizita u junu prošle godine oluja je odnijela 3/4 krova sa tribina, što je iziskivalo velike i nepredviđene rashode za društvo.

Po podnijetim izvještajima vođena je plodna diskusija a na kraju je izabrana nova uprava društva na čelu sa dosadašnjim predsjednikom drugom Brankom Mišićem. D.

ДИЗАЧИ ТЕГОВА ЖЕЛЕ ОСНОВАТИ КЛУБ

Приликом прославе desetogodišnjice Крајишких бригада — prije више од двије године, сарајевски дизаџи терета: Андрија Малеч, Томић и Савчић имали су у Бањој Луци пропагандни наступ. Том приликом Сарајлије су бањаључком Борцу покловиле тегове. Од тада па до данас још ништа није учињено у Бањој Луци на покретању ове гране спорта. Тегови су стајали заборављени...

Прије краћег времена дошао је на рад у Бању Луку из Сарајева машинобразовар Радомир Савчић — двоструки првак Вих и један од најбољих дизаџа те-

рета средње категорије у Југо-славији. Савчић је убрзо окупио око себе неколико омладинаца са којим је отпочео у Партизану радити и тренирати дизаџе тегова. Ова група првих дизаџа терета у Бањој Луци — предвођена са Савчићем намјерава основати и регистровати секцију клуб дизаџа терета.

Тражи се клуб — друштво које ће их прихватити. Да ли ће то бити Млада крила, Борач, Партизан или неко други видјећемо. Савчић и његови дизаџи терета очекују разумијевање и помоћ.

Otkazano gostovanje

Beogradski BSK trebao je prošle nedjelje gostovati u Banjoj Luci i odigrati dvije prijateljske utakmice. Najavljeno gostovanje beogradskih plavih je izostalo, jer je domaćin banjalučki BSK otkazao zakazane susrete zbog slabih materijalnih prilika — povjеровало се да би ово gostovanje moglo donijeti dugove itd. I umjesto da igraju u Banjoj Luci banjalučki plavi nastupili su u Ljubli. Već najavljeni susret koji je pobudio interesovanje, izostao je. Pa ipak oko 300 banjalučana našlo se je u nedelju na Stadionu. Došli su pro-

matrali trening utakmice Borac II — Naprijed i Borac I — «Petar Drapšin» iako ovi susreti nisu bili najavljeni.

«Žaželi smo se utakmica» — čuli smo mnoge kako govore. To ih je i dovelo na Stadion u ovo kišovito februarско popodne. Bilo bi ih još više da su utakmice najavljene.

Obzirom na broj nedeljnih posjetioca postavlja se pitanje da li je bila opravdana bojazan BSK-ovaca u pogledu otkazivanja susreta sa beogradskim BSK-om, ili ne.

ПРВЕНСТВО У ГИМНАСТИЦИ

Крајем овог мјесеца одржаће се средњошколско првенство у гимнастици. Ово средњошколско првенство — треће по реду у овој школској години, обухватиће: партерну гимнастику, вјешке на spravama (вратилу, разбоју, карикама, прескоку преко коња) и пењање по жуџу. На првенству ће узети учешћа како је сада познато само екипе четири школе: Гимназије, Индустрijske,

Техничке и Медицинске, што је заиста штета. Стога би наставници физичког одгоја на осталим школама требали подузети мјере како би и екипе њихових школа наступиле на овом првенству.

За ово првенство ученици Индустрijske школе — који први пут учествују у овом натјечању, озбиљно се припремају под руководством наставника друга Владе Ерџега.

КОШАРКАШИ ПРАШКОГ СПАРТАКА У БАЊОЈ ЛУЦИ

Један од најбољих кошаркашких колектива у Вих «Млада Босна» (Сарајево) организује идућег мјесеца гостовање кошаркаша «Спартак» из Прага. Колико смо могли сазнати Чехословаци ће се у Сарајево задржати десетак дана. Ових дана кошаркашки клуб «Борач» примио је допис у којем му «Млада Босна» предлаже да органи-

зује једну или двије утакмице Спартак у Бањој Луци. Међутим, иако су кошаркаши вољни да приме у госте чешке спортисте испрепила се једна прилично велика препрека пред њих. Организатори траже да Борач спонси трошкове пута Сарајево — Бања Лука — Сарајево, смјештај и храну, као и 40.000 динара у готовом. Знајући моментално фи-

нансиско стање кошаркашког клуба постоји мало вјероватноће да ће доћи до ових утакмица. Но, Борач ће покушати да за ово гостовање заинтересује и органе народне власти, прије свега ПОГ-а, и да од њих тражи помоћ. Уколико им се изађе у сусрет могли би да у марту посматрамо најбољу кошаркашку екипу Чехословачке која је досада у више наврата освојила првенство своје земље. Већ сада међу љубитељима кошаркашког спорта у Бањој Луци влада велико интересовање за ово гостовање, до којег ће због великих материјалних услова вјероватно тешко доћи.

Л. П.

KRATKE VIJESTI

Екипно првенство синдикалних подružница у шаху за прелазни пехар — који је прошле године даровала синдикална подružница «Руди Сарајево», ускоро ће отпочети.

Banjalučki BSK odigraće u nedelju prijateljsku nogometnu utakmicu sa ekipom Rudara (Ljubija). Prošle nedelje oslabljena ekipa BSK-a gostovala je u Ljubli gdje je visoko poražena sa rezultatom 3:7 (1:6).

Nogometni klub Borac (Banja Luka) održaće u utorak 15 februara u prostorijama preduzeća «Krajina» redovnu godišnju skupštinu. Početak skupštine u 17 sati.

Disciplinski sud BNP-a nedavno je kaznio nogometaše: Dodig Slavka (Borac - Drvar) sa godinu dana neigranja. Obzirom da još održava staru kaznu, kazna u teče od 11. IV 1955. Peru Banica (Borac - Banja Luka) kažnjen je sa 3 mjeseca neigranja zbog nedisciplinе i nesportskog ponašanja. Kazna mu ističe 28. II 1955. godine. Igrač Rudara (Ljubija) Škorić Ljubo zbog nesportskog ponašanja na utakmici Sloboda — Rudar kažnjen je sa 5 mjeseci neigranja. Kazna mu ističe 15. IV 1955. godine.

Banjalučki Borac odigraće u nedelju 13 februara prijateljsku nogometnu utakmicu u Bos. Gradišću sa ekipom Kozare.

U prošloj godini dubički Borac postigao je dobre rezultate

U nedelju 6. ov. mj. održana je godišnja skupština sportskog društva Borac (Bos. Dubica).

Skupština je bila vrlo dobro posjećena. Iz izvještaja koje su podnijeli sekretar društva, tehnički referent i blagajnik vidi se da je Borac u prošloj godini postigao vrlo lijep uspjeh u svom radu.

Borac je odigrao ukupno 30 utakmica od kojih je dobio 19, 6 igrao nerješeno, a svega 5 utakmica izgubio. Ukupna god. diferencijala iznosi 107:59.

Juniori u prvenstvenom takmičenju svoje grupe nalaze se na prvom mjestu, a seniori su osvojili jesenje prvenstvo Potsaveza.

Vrijedno je istaknuti da je disciplina u klubu bila uzorna. Ni jedan igrač nije bio kažnjen, a i organizacija utakmica bila je vrlo dobra. Dvojac igrača Kišmića i Turomana Borac je poslao na jednodnešnji kurs u Trebinje, koji je organizovao Sportski institut iz Sarajeva.

Na skupštini je ukazano i podvučeno da društvo ima vrlo mali

Tražim hitno dvosobni ili jednosobni komforan stan. Ponude sa naznakom cijene i ostalih uvjeta dostaviti na adresu: Koc Ivan, veterinar, Veterinarska stanica — Banja Luka.

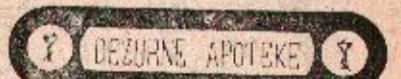
Prodaju se rafovi (stalaze) s tegama (pultevima) za trgovinu špeceraja i mješovite robe u vrlo dobrom stanju, solidne izrade. Informacije kod Ing. Gostl — Srednja tehnička škola, B. Luka.

Kupujem lokal za fotografsku radnju, a primio bih ga i pod kiju. Plaćanje po sporazumu. Lokal bih želio po mogućnosti u centru. Interesenti neka navedu u pismu uslove i otkada dolazi u obzir zakupnina lokala.

Adresa u administraciji lista.

U kinu «Palas» izgubila sam novčanik - drap od polivinila, 3.200 dinara i neka dokumenta - potvrde. Molim poštenog pronalazača da mi stvari vrati uz nagradu.

Nada Prodanović, učiteljica NOO Maglajani srez B. Luka

Petak, dežurna apoteka (ulica Marije Bursić)	br. 2
Subota, dežurna apoteka (ulica Vese Masleše)	br. 3
Nedelja, dežurna apoteka (ulica Vese Masleše)	br. 4
Ponedjeljak, dežurna apoteka (ulica Šoše Mažara)	br. 1
Utorak, dežurna apoteka (ulica Marije Bursić)	br. 2
Srijeda, dežurna apoteka (ulica Vese Masleše)	br. 3
Četvrtak, dežurna apoteka (ulica Vese Masleše)	br. 4

DOPISI ČITALACA

Da li je pozorišni komad „ČIČA TOMINA KOLIBA“ samo za djecu

Već duže vremena u banjalučkom Narodnom pozorištu daje se komad »Čiča Tomina koliba« koji je kod ovdajšnje pozorišne publike naišao na široke simpatije. Uostalom, to nam dokazuje i broj posjetilaca na pojedinim predstavama. Istina, ja sam bio na dvije i uvijek sam sa posebnim interesovanjem pratio dinamičnu radnju komada koji na veoma prikladan i plastičan način prikazuje život Crnaca u kolonijama pod vlašću eksploatatora.

Nisam kritičar i ne želim da dajem prikaz cijelog komada koji je na mene ostavio tako dubok utisak. Ovom prilikom želim da postavim jedno drugo pitanje — Da li je »Čiča Tomina koliba«, komad samo za djecu? Tako bar stoji na svim plakatima koje sam prečitao, a takođe i u dnevnoj štampi. Međutim, ja mislim da i odrasli iz ovoga komada mogu izvući mnoge pouke i zaključke.

V. Jocić

JE LI TO MUZIKA

Nedavno sam po službenom poslu otputovao u Kotor Varoš i otisao u tamošnjem hotelu. Navече sam sišao u restoran koji služi kao gostionica i blagovaoonica, zatim, u istim prostorijama svira i glazba koja po mom mišljenju ne bi smjela da nastupa u ovakvim lokalima.

Evo zašto. Dok sam sjedio sa nekoliko prijatelja za jednim stolom, glazba je bila pijana i više vremena je provodila za šankom nego na mjestu gdje je u tim večernjim satima morala da bude, odnosno da svira i zabavlja goste. Kasnije je jedan muškarac pri-

šao bubnju i dao najavu za početak sviranja. Prošlo je skoro pola časa a da se niko nije pojavio. Onda je preko lokala nastalo doživljavanje. Neki Duško je povišenim tonom zvao Dževada. Ovak je opet vikao na drugog za šankom i psovao ga. U tom natezanju prolazilo je vrijeme a gosti su opravdano negodovali.

Kasnije sam napustio lokal i otisao na spavanje a da nisam imao priliku čuti ove »majstore« iz džez-a koji ni u kom slučaju ne služi za penos Kotorvarošanina.

Z. Babić

Pred godišnju skupštinu društva inženjera i tehničara

Društvo građevinskih inženjera i tehničara NR BiH održava svoju godišnju skupštinu u Banjoj Luci 13 februara 1955. godine.

Organizacija skupštine prepune na je podružnici Društva inženjera i tehničara u Banjoj Luci. Na skupštini će biti predstava jednogodišnji rad društva kao i problemi koji stoje pred ovom organizacijom. Naročiti interes pobuđuju nove uredbе o projektovanju i izvođenju građevinskih radova, o izradi tarifnih pravilnika i pitanja normi koja će u diskusiji na ovoj skupštini biti detaljno pretresana.

Pored delegata iz naše Republike, ovoj skupštini će prisustvovati i predstavnici Društva inženjera i tehničara raznih struka iz ostalih republika, kao i predstavnici vlasti, Narodne armije i privrednih organizacija.

U obimnim pripremama koje se već duže vremena vrše za ovu skupštinu, znatnu pomoć organizatorima je pružilo građevinsko preduzeće »Krajina« u Banjoj Luci. I članstvo Banjalučke podružnice inženjera i tehničara učestvovalo je u ovim pripremama. U tu svrhu održano je i nekoliko sastanaka sa cjelokupnim članstvom na kojima su uglavnom razmatrani problemi nastali u vezi sa prethodnom skupštinom.

U okviru godišnje skupštine Društvo inženjera i tehničara Banja Luka prirediće Drugarsko veče 13 februara a 14 februara ekskurziju delegata u Prijedor gdje će razgledati Tvornicu celuloze. Za vrijeme održavanja skupštine biće organizovana i izložba tehničke stručne literature, u kojoj sa svojim prilozima učestvuju beogradska i zagrebačka izdavačka preduzeća.

Mandić - Anjanasov

NAŠE SLIKE

Održavanje u ispravnosti komplikovanih telegrafsko-telefonskih uređaja zahtjeva maksimum stručnosti od osoblja koje radi na ovim poslovima.

Ovom prilikom naš reporter je posjetio i snimio dva detalja u TT centrali i odjeljenju za raspodjelu pošte.

POVODOM NAPISA

„Oтели djevojku da bi je prisili na udaju“

Da li je istinit slučaj, koji je iznesen pod gornjim naslovom u »Banjalučkim novinama«, br. 76, ne ulazim u to. Ali, dopisnik sa inicijalima B. E. ne provjerivši lica, koja su stvarno učestvovala u ovom »junačkom podvigu« namo mi je veoma tešku uvredu, spomenuvši moje ime i ustanovu u kojoj radim, jer ja lično, kao ni niko iz moje ustanove nema ništa zajedničko sa ovim slučajem. Interesantno je to, da pisac ovoga članka nije ni jednoga pravoga učesnika pored imena i prezimena u napisu spomenuo radno mjesto, već moje, koji, »ni međ vadio, ni prste lizao«. Slučaj, koji je opisan, zbilja je primjer divljaštva i naslijeđe kulturne zlostalosti, protiv čega se moramo uporno boriti, ali miješanje u to neudržanih lica i to putem štampe, smatram najvećom uvredom, jer sam lično možda veći protivnik ovoga, nego li sam pisac.

Redakcija Banjalučkih novina više puta opominjala je dopisnike, da pišu istinu, da ne vrijeđaju poštene ljude itd. Pored toga pisac B. E. u lovu za senzacijama ovoga puta nije pomislio kakve sve posljedice mogu proisteci a da prethodno ne provjeri da li su podaci istiniti.

Ovim napisom, zbog neistine, na prvom mjestu pogođen sam ja, jer su mi ličnosti, kao i događaji poznati uglavnom iz pomenutog članka, a da sam bio saučesnik takođe sam saznao iz članka pod gornjim naslovom. Isto tako ovaj članak negativno djeluje i na poslovanje poljoprivredne apoteke a i na ugled same Hemijske industrije »Zorka« Sabac.

Istina moje prezime nije »Jurinčić«, kako navodi pisac članka, ali ime i ustanova potpuno se slažu, tako da je svaki čitalac ostao u ubjedenju da sam to zaista ja i niko drugi, a da je pisac omaškom stavio pogrešno prezime.

Mišljenja sam da ne treba komentirati događaja pod gornjim naslovom, a još više o ovom »hambrom« dopisniku, kojega bi zbilja trebalo naučiti da oštrica njegova pera ne pogađa neudžne ljude.

Grge Kolobarić, službenik poljoprivredne apoteke »Zorka« Banja Luka

Objavljujemo ispravku druga Kolobarića u cijelosti i sa svoje strane, obzirom da nam je promakla vijest dopisnika E. B. bez tačne kontrole imena pomenutih u napisu o kome je riječ, izvinyavamo se za nehotično nanесenu uvredu.

OVE NEDELJE

REPERTOAR NARODNOG POZORIŠTA

Petak, 11 februara nema predstave.

Subeta, 12 februara: »Klupko«, komedija u 3 čina od Pere Budaka. Cijena ulaznica od 30-80 dinara. Početak u 20 časova.

Nedelja, 13 februara: »Klupko«, komedija u 3 čina od Pere Budaka. Cijena ulaznica od 25-60 dinara. Početak u 15 časova.

Nedelja, 13 februara: »Klupko«, komedija u 3 čina od Pere Budaka. Cijena ulaznica od 30-80 dinara. Početak u 20 časova.

Ponedjeljak, 14 februara nema predstave.

Utorak, 15 februara: »Zlatni oktobar«, komedija u 3 čina od Mire Mihelić, šačka predstava, cijena ulaznica od 15-35 dinara. Početak u 19 časova.

Srijeda, 16 februara Dramski studio: »Zajednički stan«, komedija u 3 čina od D. Dobrićanina. Početak u 20 časova.

Četvrtak, 17 februara: »Mala Florami«, opereta u 3 čina od I. Tijardovića. Početak u 20 časova. Cijena ulaznica od 60-120 dinara.

U subotu i nedjelju 12 i 13 ov. mj. gostuju članovi Zagrebačkog kazališta — Frlić Krunoslava, prvakinja zagrebačke komedije kao Roža u komadu »Klupko« i Ivo Palić, član Hrvatskog narodnog kazališta kao Josina u komadu »Klupko«.

PROGRAM RADIO STANICE BANJA LUKA ZA 12-II-1955 GOD.
Od 16 — 16,35 Vedre melodije za vaš odmor
Od 16,35 — 16,55 Radio reklame
Od 16,55 — 17,10 Operetska muzika
Od 17,10 — 17,50 Narodne pjesme i igre
Od 17,50 — 18 Narodna kola

BANJALUČKE NOVINE

— ŠTA MIŠLIŠ ZAŠTO JUTROS NE DONOSEš MENJEKA?
— SIGURNO SU ZAMRZNUTE ČESME.

— DOKTORE, STA ĆEMO, OVO ME NE DJELUJE NNAKOZA.
— PODAJTE MU DA POMIRI SE HRAMU IZ MENZE ŠUMARSKE ŠKOLE.

ZBOR BIRAČA

— KUDA TI SVAKE SUBOTE SA BOMB-RUKAVICAMA?
— PA, BEZ TOGA SE NE IDE NA GRANNU U 175-KULTURNI DOM.

— OVAJ INSEKAT JE RUEDAU KAO... KAO POSJETIOCI BANJALUČKOG MUZEJA...